

SLOVENSKI GOSPODAR

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO
Z MESEČNO PRILOGO „NAŠ DOM“

Izhaja vsako sredo.
Cene: Letno Din 32.—, polletno
Din 16.—, četrtletno Din 9.—, ino-
zemstvo Din 64.—.
Poštno-čekovni rač. 10.603.

Uredništvo in upravništvo: Maribor, Koroška c. 5.
Telefon 2113

Cene inseratom: cela stran
Din 2000.—, pol strani Din 1000.—,
četrt strani Din 500.—, 1/8 strani
Din 250.—, 1/16 strani Din 125.—,
Mali oglasi vsaka beseda Din 1.20.

Prezvzišeni g. dr. Ivan Tomažič, novi škof lavantinski.

Iz Rima prihaja vesela vest, ki jo poroča vatikansko glasilo »Osservatore Romano«, da je sv. Oče papež Pij XI. imenoval g. naslovnega škofa dr. Ivana Tomažiča za škofa lavantinske škofije. Od smrti prejšnjega škofa dr. Andr. Karlina, ki je umrl 5. aprila ter bil pokopan 10. aprila, sta pretekla komaj nekaj več ko dva meseca, in že imamo novega škofa. To v tako kratkem terminu izvršeno imenovanje dokazuje, kako zaupanje ima sv. Oče do prejšnjega pomožnega škofa mariborskega. Veliko zaupanje vrhovnega poveljarja katoliške Cerkve podkreplja in potrjuje tisto zaupanje, katero je naše slovensko ljudstvo dosedaj skazovalo prevzv. g. dr. Tomažiču kot večjemu in vnetemu pomočniku rajnega mariborskega škofa.

Novo imenovani škof se je rodil 1. avgusta 1876 pri Sv. Miklavžu pri Ormožu. Gimnazijo je dovršil v Ljubljani. Ko je končal bogoslovske nauke v Mariboru, je bil posvečen za duhovnika 5. decembra 1898. Od 1. avgusta 1899 do 20. maja 1901 je bil za kaplana pri Sv. Juriju ob Ščavnici, od 21. maja 1901 do 15. septembra 1903 pa je kaplanoval v Celju. Nato je odšel v Inomost, kjer je bil 4. aprila 1906 promoviran za doktorja bogoslovja. Potem je bil za tajnika pri pokojnem škofu dr. Napotniku do 14. oktobra 1915, ko je bil imenovan za kanonika lavantinskega kapitlja. Dne 22. februarja 1921 je postal stolni dekan. 24. avgusta 1925 ga je papež imenoval za hišnega prelata. 8. junija 1928 pa je postal pomožni škof lavantinski. Generalni vikar je postal 1. oktobra 1928, stolni prošt 30. oktobra 1930. Po smrti g. škofa Karlina ga je stolni kapitelj izvolil za kapiteljskega vikarja = upravitelja škofije.

Novi škof mariborski, ki je 58. v vrsti lavantinskih škofov, prevzema svojo odgovornosti polno službo v izredno težkih časih. Ako je škofovsko dostojanstvo vedno bilo težko breme, je danes težje ko kdaj poprej. Novi škof naj bo preverjen, da ga bo naše ljudstvo, ki ga z veseljem sprejema, s svojimi molitvami podpiralo. S svojo apostolsko vnemo, požrtvovalno delavnostjo, ljudomilostjo in prijaznostjo je g. dr. Ivan Tomažič našel ter si zagotovil mesto v srcu našega ljudstva. Naj mu bode ta vdana ljubezen ohranjena! Vez, ki jo spleta med ljudstvom in škofom zvestoba in vdanost na eni ter očetovska ljubezen na drugi strani, je najboljšo jamstvo za izpolnitev naloge, ki jo ima izvršiti vsak škof, in to je zveličanje izročeni mu duš. Novi škof lavantinski, prevzv. g. dr. Ivan Tomažič, božja pomoč z Vami! Naj Bog obilno blagoslovi Vaše delo!

V pravi luči.

Bolezen, na kateri je nekdanja Avstrija hiralala, bolehalala ter naposled umrla, se imenuje pangermanitis = vsenemška bolezen. Stara Avstrija je sestojala iz raznih narodov, katerim bi morala biti vsaj pravična mati, pa je bila kruta in krivična mačeha, ki je slovanske narode zatirala kot pastorko, nemškemu narodu pa dajala prednost kot lastnemu otroku in vesoljnemu dediču. Ponemčevanje slovanskih narodov je bilo stremljenje, ki je z njim bila prešinjena politika stare avstrijske države.

Vsenemštvo nekdanj.

Vse nemške stranke v nekdanji Avstriji so bile več ali manj okužene s ponemčevalno idejo in težnjo. Dočim je pri nemški konservativni, pozneje pri krščansko-socialni stranki krščanstvo nekoliko krotilo ponemčevalne nagone, so se ti med svobodomiselstvom svobodno razvijali, izživljali in izdivjali

zoper slovanstvo. Nemška liberalna stranka, odnosno njej sledeča nemško-nacionalna stranka je smatrala Slované kot narode druge vrste, kojih naloga je, da nosijo nemški jarem. Da vsenemška ideja ni popustila ter omagala, za to so skrbeli ljudje, ki so razpaljevali vsenemško strast. To so bili radikalni vsenemci, kojih voditelj je bila Schönerer in Wolf. Njih geslo je bilo: »Nemštvo edino in vse! Nemštvo vselej in povsod!« Ker so Hohenzollernce smatrali za najmočnejše predstavnike nemštva, so zahtevali zedinjenje vseh Nemcev pod hohenzollernskim vodstvom. Od njih oboževana trobojnica je bila frankfurtarica: črno-rdeča-rumena, najljubša pesem pa jim je bila »Die Wacht am Rhein«. Kolikokrat smo morali slišati to pesem, ki so jo po slovenskem Spodnjem Štajerskem tulili Nemci ali boljše rečeno nemškutarji, zbrani okoli vsenemške trobojnice!

Vsenemštvo sedaj.

Svetovna vojna vsenemške ideje ni zatrla. Po sklepu mirovnihih pogodb, ki so spremenile politično lice Evrope, se je ta ideja nekoliko potuhnila. Ob ugodnem trenutku pa je z vso silo planila na dan. Njen glavni nositelj je sedaj nemški socializem pod vodstvom Adolfa Hitlerja. Ta stranka hoče izvršiti zedinjenje nemštva, ki je sedaj razdeljeno na nemško in avstrijsko državo, kar zavojevalnim potom: zavojevati in okupirati hoče Avstrijo. Proti tej nakani se je postavila z vso odločnostjo v bran krščanska socialna stranka, ki vodi energičen boj za samostojnost Avstrije. Zanimivo je opazovati, kakšno stališče zavzema v tej borbi med Hitlerjevo Nemčijo in Avstrijo nemštvo v naši državi.

Stališče naših Nemcev.

Nemci v Jugoslaviji in osobito v Sloveniji so ostanki in duhovni dediči tistih Nemcev, pravilnejše rečeno tistih nemškutarjev, ki so po naših slovens-

kih krajih prepevali »Die Wacht am Rhein« ter so prisegli na vsenemško zastavo. Duh, ki jih prešinja, je vsenemški. Zato si želijo, da bi se na Karavankah in v Radgoni pojavile čimprej zastave Hitlerjeve Nemčije s ključastim križem. »Deutsche Zeitung«, glasilo nemške manjšine za dravsko banovino, nam nujno priporoča, naj se sprijaznimo s to mislijo. V svoji številki dne 29. junija piše, da bi bilo »gotovo v dobro razumljeno korist Jugoslavije, če bi prej ali slej mejila na nemško državo«. O borbi Avstrije za svojo samobitnost in svojo samostojnost pa je pisal celjski nemški list 15. junija to-le: »Stališče, ki ga sedaj zavzema Avstrija, je sebično gibanje, ki bo končno imelo isti uspeh ko nesmiselno zapravljanje in prevzetija preteklega desetletja. Avstrijski ponos bi moral temeljiti na sklenjenem občestvu, na pomoči iz sebe in iz vsega nemštva ter ne bi smel za Avstrijo pogubne mirovne pogodbe vedno iznova priznati s tem, da berati povsod po svetu.« Mirovna pogodba, ki jo ima »Deutsche Zeitung« v mislih in ki jo imenuje »pogubno«, je sentžermenska pogodba z dne 10. septembra 1919, ki je ustvarila sedanjo Avstrijo in njene državne meje. Mar bo celjsko nemškonacionalno glasilo ob obletnici pogodbe tako pisalo, kakor so pisali ob obletnici versajske mirovne pogodbe (28. junija 1919) nemško-socialni listi: »Proč z versajsko pogodbo!« »Versaj pomenja rop!« (Glavno nemško socialno glasilo »Völkischer Beobachter« z dne 28. junija 1933)?!

Uloga nemštva v inozemstvu.

Nemško manjšinsko glasilo v Celju poroča 11. junija o binškožnem zborova-

nju »Društva za Nemce v inozemstvu« v mestu Passau. Na tem zborovanju borbenega vsenemštva je vseučiliški profesor dr. Penck izjavil: »Nemška država je sicer po mirovni pogodbi zmanjšana, nemštvo pa je močnejše kakor kdaj poprej.« Državni namestnik na Bavarskem general Epp je to društvo imenoval »spono, ki naj drži skupaj naše raztrgano ljudstvo, osobito odkar sta vsled sovražnega nasilja po svetovni vojni samo dve tretjini nemškega ljudstva združeni v nemški državi.« Voditelj društva (zdaj se imenuje »Ljudska zveza za nemštvo v inozemstvu«) dr. Steinacher je v svojem govoru Nemcem v inozemstvu določil to-le ulogo in nalogo: »Tukaj bodite okop zoper tuje zahteve, tam bodite most, na 3. mestu pa zvezni činitelj!« S tem je jasno opredeljena naloga, ki jo imajo izpolnjevati Nemci v inozemstvu: »okop« in »most«. Inozemski Nemci, torej tudi oni v Jugoslaviji, imajo ulogo in nalogo »okopa« in »mosta« za vsenemštvo. Ta naloga je izrazito politična. Vršiti pa jo morajo ne z besedo — besed je bilo dovolj —, marveč z dejanjem. Da pa jo bodo mogli vršiti, jim je treba dati na razpolago gmožna sredstva. V to svrhu se je ustanovil za rojake, »ki se najtežje bojujejo ter so najbolj preizkušeni«, za Nemce v inozemstvu poseben obramben sklad pod imenom »Narodni častni dar 1933«, ki je proračunjen na 2 milijona mark. V pozivu se povdarja, da je treba 1000 ljudi, kojih vsak podpisuje 2 tisoč mark. Kot prva sta podpisala državni predsednik Hindenburg in kancler-voditelj Adolf Hitler.

*

1100 let katolicizma. Naš list je že poročal o zanimivi 1100letnici, ki jo letos obhaja slovaški katolicizem. Leta 833 je slovaški knez Pribina, ki je pozneje vladal Slovincem ob Blatnem jezeru, dal sezidati v Nitri prvo katoliško cerkev. S tem je bila položena podlaga za razširjevanje krščanstva med Slovaki in v velikomoravski državi. Tako je bilo v teh krajih omogočeno poznejše apostolsko delovanje slovanških apostolov sv. Cirila in Metoda, ki ju je na prošnjo kneza Rastislava poslal leta 863 grški cesar Mihael III. Solunska sv. brata sta med prvim slovanškim narodom, ki je na severu sprejel krščanstvo, utrdila temelje vere ter kulture. O priliki važnega jubileja v Nitri piše vatikanski list »Osservatore Romano«: »Jubilej v Nitri spominja svet na početke krščanskega severnega slovanstva in njegove kulture, in sicer katoliškega slovanstva in čehoslovaške kulture posebej. Spomin na ta dogodek ima velik verski, kulturni in narodni pomen za te kraje, katerim je Bog dal, da ga proslavljajo v lastni narodni svobodi, kakor v času, ko je v teh krajih bila prvokrat zasajena krščanska vera. To bo dostojna mani-

festacija narodnega, verskega in kulturnega življenja čehoslovaškega, pa tudi manifestacija, ki bo pokazala življenjsko moč teh krajev ne v duhu ločitve in ovire za druge, marveč v medsebojnem sporazumu in sodelovanju.« Spričo te 1100letnice bi pripomnili naslednje: Za vlade korotanskega vojvode Hotimirja (753—772) je škof Modest leta 760 posvetil na ozemlju vojvodine korotanske tri cerkve: cerkev Marije Device na Gosposvetskem polju pri krnskem gradu, ki je bila škofijska stolna cerkev, iz česar se da sklepati, da je bila Devica Marija deželna zaščitnica vojvodine korotanske. Dalje cerkvi na Lurnškem polju in v Ingeringu. Predniki današnjih Slovincov so torej že pred 1173 leti, torej 73 let preje, vstopili v kolo zapadno-evropske krščanske civilizacije nego Čehoslovaki.

Španski katoličani. Čim bolj se trudi sedanja liberalno-socialistična vlada, da bi Cerkvi nadela spono in jarem suženjstva, tem bolj raste odpor katoličanov. Sv. Oče je španskim katoličanom s posebno okrožnico prišel na pomoč. Papeževa okrožnica je vzbudila velik odmev v celi Španiji. Svobodomišleci bi jo radi bili ljudstvu zamolčali, pa niso mogli. Čim so jo objavili katoliški ali katolicizmu vsaj naklonjeni listi, so jo morali prinesiti tudi vodilni listi meščanskega in socialističnega

svobodomiseltva. Objavili so jo kajpada s svojimi pripombami, ki pa niso mogle zmanjšati velikega vtisa, ki ga je papeževa okrožnica povsod napravila. Katoliško ljudstvo pa je okrožnico sprejelo z velikim navdušenjem. Ko so listi objavili prve vesti o vsebini papeževe okrožnice, se je v Madridu takoj zbralo preko 10.000 ljudi, večinoma mladine, ter so pred palačo papeževega nuncija priredili burne manifestacije Sv. Očetu. Istočasno se je zbralo okoli 8000 ljudi pred palačo madridskega nadškofa, da se mu zahvalijo za pastirsko pismo španskih škofov, ki je bilo objavljeno istočasno s papeževo okrožnico. Tudi v drugih mestih Španije so se vršile manifestacije za papeža in škofe. Vsak dan prihajajo v nunciaturo zahvalni brzojavi in pisma iz cele Španije. Zavest španskega katolicizma raste in z zavestjo se jača tudi odporna sila. Nedavno je Sv. Oče sprejel v avdienci španske romarje, ki so prispeli v dveh oddelkih: v prvem jih je bilo 3000, v drugem pa preko 1000. Pri obeh sprejemih je Sv. Oče razpravljal o sedanjih razmerah na Španskem. Bodril je katoličane, naj vztrajajo v zvestobi in delu ter jim priporočal kot geslo: »Molite, čujte in delajte!«

Vincencijeve konference. Letos obhajamo stoletnico ustanovitve Vincencijevih konferenc. Ustanovil jih je leta 1833 Ozanam, takrat vseučiliški dijak v Parizu. Vincencijeve konference so razširjene po vsem svetu ter so stonile ogromno dobrega za bolnike, siromake, na duši in telesu trpeče. Ta obletnica se je obhajala širom katoliškega sveta. Posebno veličastna je bila proslava v tistem mestu, kjer so te konference nastale in kjer je njihovo središče, v Parizu. Pri tej priliki so bili v Parizu zbrani zastopniki te važne organizacije katoliške dobroteljnosti iz celega sveta. Poleg zborovanj so se tudi vršile cerkvene slovesnosti. Na glavnem zborovanju je bilo ugotovljeno, da je sedaj po celem svetu 13.800 konferenc sv. Vincenca s preko 200.000 članov. Kljub težki gospodarski krizi so te konference l. 1932 razdelile siromakom v samem denarju okoli 200 milijonov frankov. Od teh je bilo v Franciji nabranih 3 milijoni, v ostali Evropi 83 milijonov, v Afriki 2 milijona, v Ameriki 91 milijonov, v Aziji 1 milijon ter v Avstraliji in Oceaniji 4 milijoni. Te številke dokazujejo veliko delo katoliške Cerkve in njenih vernikov za bolnike, trpine, zapuščene, zanemarjene in reveže. Vincencijeve konference pa so samo en del udejstvovanja katolicizma na polju dobroteljnosti.

Priprave za biserno mašo nadškofa dr. Jegliča.

Dne 29. in 30. julija bodo katoliški Slovenci na slovesen način praznovali biserno sveto mašo svojega nadškofa dr. Jegliča v zvezi z 1900letnico našega odrešenja. V nedeljo dne 30. julija bo na ljubljanskem stadionu velika cerkvena slovesnost, katere se bo udeležilo ogromno število ljudstva iz ljubljanske škofije. Vsekakor pa bi bilo želeli, da bi se tudi katoliški Slovenci iz lavantinske škofije ude-

ležili v čim večjem številu te proslave 1900-letnice Kristusove smrti in bisernega jubileja velikega slovenskega cerkvenega kneza g. dr. Jegliča.

Posebno opozarjamo pevske zборе v lavantinski škofiji, da se bo pod okriljem Pevske zveze dne 29. julija vršil v Ljubljani slavnostni koncert, dne 30. julija pa bo pri slavnosti na Stadionu pelo več tisoč slovenskih pevcev. Pevski zbori lavantinske škofije so prav uljudno vabljeni, da se priglase za ta veliki cerkveni koncert. Časa za prigrasitev je le še nekaj dni. Vožnja v Ljubljano in nazaj bo s posebnimi vlaki iz Maribora tretjinska, z drugimi vlaki pa bo polovična.

Ljudsko petje pri biserni sv. maši bo veličastno. Zato bo poskrbela Pevska zveza, da bodo udeleženci dobili pravočasno pevski material. Ljudstvo bo pelo: Kraljevo znamenje križ stoji, pri darovanju: Riharjevo: Srce Marijino; po povzdigovanju Vaukovo: K tebi Jezus ljubeznjivi; po zauživanju bo ljudstvo pelo znano ljudsko pesem: Angel Gospodov, ki jo je dr. Kimovec priredil za ljudsko petje. Note te pesmi se dobe po 2 Din v Jugoslovanski knjigarni. Pevska zveza bode vsakemu priglaščenemu zboru preskrbela en izvod te pesmi. Razpošiljala pa bo pisarna Katoliške akcije v Ljubljani. Za sklep pa bodo zapeli: Povsod Boga.

Za pevovodje tistih pevskih zborov, ki se bodo pravočasno priglasili za sodelovanje pri teh Jegličevih slavnostih v Ljubljani, bo prirejen poseben pevski tečaj v kn.-šk. zavodih v Št. Vidu nad Ljubljano. Hrano in stanovanje bo vsem udeležencem (pevovodjem) tega tečaja plačala Pevska zveza. Zato naj se udeležje tega tečaja vsi tisti pevovodje, ki bodo s svojimi zbori sodelovali pri slavnostnem koncertu dne 29. julija, in tudi vsi vodje tistih zborov, ki bodo sodelovali pri velikem koncertu dne 30. julija na Stadionu.

Pevske zборе opozarjamo, naj takoj ukrepejo potrebno in sporoče odboru Pevske zveze v Ljubljani svojo udeležbo. Naj bi na Jegličevi biserni zveti maši sodelovali pevski zbori vseh slovenskih župnij.

Z železniško legi. nacija za polovično vožnjo in s slavnostnim znakom na prsih bode vsakdo imel dostop k vsem prireditvam.

Spored jubilejnih slavnosti.

Dne 29. julija:

Nadžkofov prihod v Ljubljano, slovesen sprejem pred stolnico ob 7 na 7.

Pozdrav nadškofu v veliki dvorani Uniona: a) 8.30: Koncert ljubljanskega okrožja Pevske zveze. b) 9: Slavnostni govor dr. M. Krika: Pozdrav nadškofu dr. Jegliču, očetu slovenskega naroda. c) Poklonitev Katoliške akcije nadškofu. d) Drugi del koncerta Pevske zveze.

Vaš verni tovariš!

Od nekdanj že je Schichtovo terpeninovo milo gospodinji zvest zaveznik pri pranju in domačem delu. Ohranite mu tudi Vi trajno prijateljstvo.

Torej: Pazite prav posebno na izvorni ovoj in na varnostno znamko „JELEN“. Potem se Vam ni bati ponarejenih mil.

...ampak poprej za namakanje: Ženska hvala!

SCHICHTOVO TERPENTINOVNO MILO

T.3-33

PRILJUBLJENI JUGOSLOVANSKI IZDELEKI

Dne 30. julija:

Ob 10. uri biserna sv. maša nadškofa dr. Jegliča na Stadionu. — Cerkevni govor škofa dr. Rožmana.

Ob 11. 30: »Povsod Boga«, pojejo vsi navzoči s spremljevanjem 6 župnijskih godb.

Ob 11.45 tekma župnijskih godb. Ob treh: cerkveni koncert Pevske zveze v proslavo 1900letnice Kristusove smrti. — Pete litanije. — Posvetitev slovenskega naroda Kristusu Kralju. — Blagoslov z Najsvetejšim.

Dne 31. julija:

Romanje na Brezje vernikov mariborske škofije.

Romanje vernikov ljubljanske škofije na Sv. Višarje.

je bolnik utihnil in voznik je mislil, da je staremu možu postalo slabo in rajši molči. Ko je pripeljal bolnika pred mariborsko bolnico in ga je hotel izložiti, je bil Ozimič že mrtev.

Požigalčeva roka na delu. Na Granjščaku pri Ptujju sta zgorela vsled podtaknjenega ognja do tal stanovanjska hiša in gospodarsko poslopje poslojziju Čiriču. Vaščani so našli celo listek z grozilnim napisom: »Vse hiše s slamnato streho morajo zgoreti.« Škoda znaša 100.000 Din, zavarovalnina pa komaj eno četrtino. — V Kočnem pri Slov. Bistrici sta postala žrtev požiga hiša in gospodarsko poslopje posestnika Uršiča. Domači so komaj rešili lastno golo življenje in živino.

Požigalec pred sodiščem. Pred mariborskim malim senatom se je zagovarjal dne 27. junija krojaški pomočnik Ludvik Cug iz Sebeborcev. Obtožen je bil treh požigov. Dne 26. marca je zažgal kopico slame pri Barbariču in še istega večera je zopet zanetil gospodarsko poslopje posestnika Podleska. V noči na 28. marca pa je zopet zanetil kopico slame in sicer svojemu lastnemu očetu. Domačini so postali nanj pozorni, ker je kazal tako veselje ob vsakem požaru ter je večkrat kar obžalovaje izjavil: »Kako da nikjer ne gori? Mene tako veseli, da ljudje sem in tja letajo in kričijo!« Ta okolnost ga je spravila v zapore, požige pa je odločno tajil. Do-

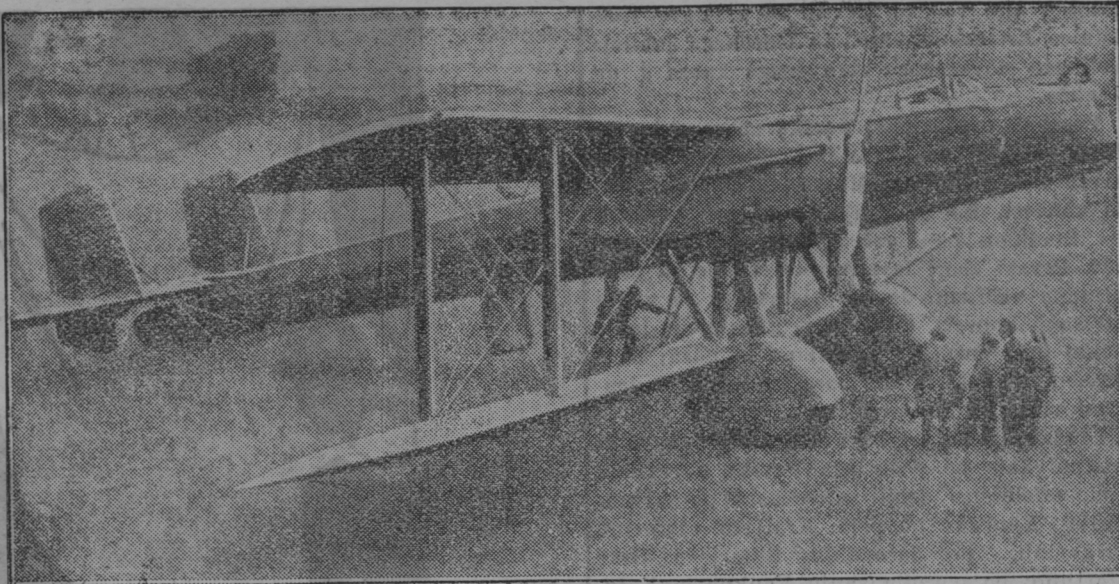
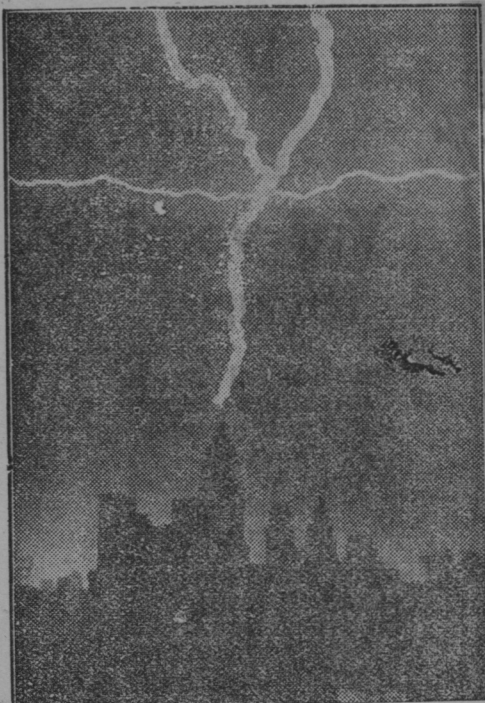

Obsodba radi vloma in divjega lova.

Dne 26. junija je obravnaval mariborski sodni senat slučaj vloma in divjega lova. Zagovarjal se je 29letni Ludvik Plumberger iz Šikol na Dravskem polju in tovariši. Obtožen je bil, da je v družbi tovarišev vlomil v skladišče mariborske tvrdke »Eksplzivna« ter odnesel večjo količino dinamita in drugih eksplozivnih snovi. Poleg tega je bil ob-

tožen, da je namenoma ubil dragega lovskega psa predsednika mariborskega lovskega društva, ravnatelja Bogdana Pogačnika, ter divjega lova v loviščih zakupnikov gg. Scherbauma ter Pogačnika. Plumberger je bil obsojen na poldrugo leto težke ječe. Njegova pomagata pri vladu v skladišče Pulko in Kohl sta dobila 4 in 3 mecese strogega zapora.

Mrtvega je pripeljal pred bolnico. V Dobrovcih pri Hočah je obolel 68letni zidar Franc Ozimič. Dne 27. junija so bolnika naložili na kmečki voz in voznik ga je peljal proti Mariboru. Med potjo sta se še pogovarjala, a naenkrat

Angleško letalo za metanje bomb je opremljeno z dvema motorjema po 525 ks in znaša brzina 225 km na uro. — Levo: Udar strele v nju-jorški nebotičnik State Building.

kazali pa so mu krivdo na podlagi izpovedi prič, ki so ga videle pri vseh treh požarih. Obsodili so ga na poldrugo leto ječe in triletno izgubo časti.

Redek slučaj smrti otroka se je zgodil zadnje dni na Krapju pri Ljutomeru. Šestletna hčerka posestnika Cokana je pasla na vrvi telico. Vrv si je ovila krog vratu in trgala cvetlice poleg živinčeta. Domači pes se je začel zaletavati v telico in jo vgriznil v nogo. Žival je zbežljala in potegnila na vrvi za seboj dekletce. Ko so otroka sneli z vrvi, je kljub zdravniški pomoči kmalu umrl ker mu je močno zadržgnetje najbrže strlo goltanec.

Stanovanjska hiša zgorela. V Hodošah pri Slovenji vasi v ptujski okolici je upepelil požar stanovanjsko hišo posestnika Jurija Erlača. Vzrok požara: pokvarjen dimnik.

Majhna svota — ostra kazen. Dva brata iz Koračice pri Ormožu sta odvezla nasilnim potom viničarju Marku Zelenjaku s Koraškega vrha 58 Din. Grozila sta mu tudi z bajonetom. Dne 30. junija je obsodil mariborski sodni

senat Lojzeta na poldrugo, Jožeta na 1 leto robije.

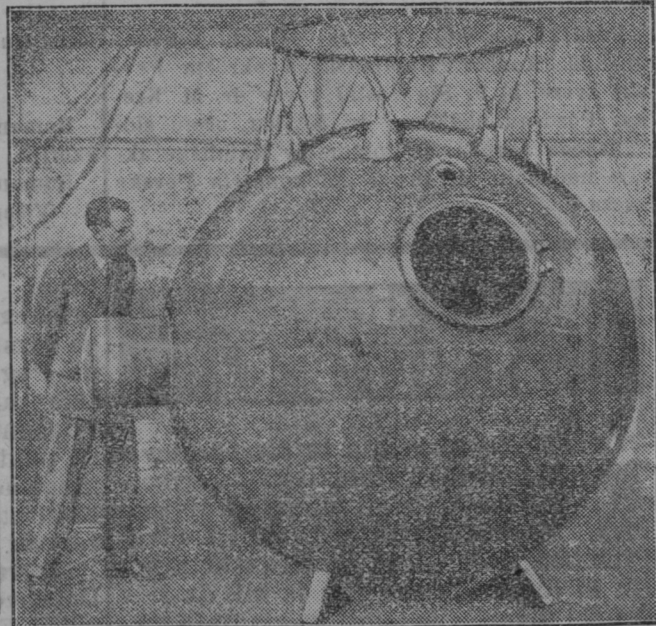
Radi uboja brata pred sodiščem. V noči na 14. februarja so našli na Krenbergu pred hišo posestnika Mlinariča mrtvega Šlebingerja. Podlegel je prelomu lobanje, vsled poškodb možganov, in tudi na vratu je bilo poznati sledove davljenja. Preiskava je dognala, da sta se spoprijela Janez Šlebiger in njegov 33letni brat, tesarski pomočnik. Obdelavala sta drug drugega na tleh s pestmi. Pokojni je udaril z glavo ob kamen in si razbil lobanjo. Janez Šlebinger je priznal pri razpravi dejanje, a se je izgovarjal, da ga je brat pred spoprijemom oklofutal in mu je tudi med spopadom skoro odgriznil prst. Janez je bil obsojen na štiriletno robijo.

Dve človeški žrtvi požara. V mariborski bolnici sta umrla dne 1. julija vsled prehudih opeklin, katere sta dobila pri reševanju živine iz gorečega hleva: 40letni hlapec Vinko Stojan in 5letni rejenc Dominik Tomažič. Oba sta bila pri posestniku Kolarju v Zgor. Boču pri Poljčanah, kjer je nastal po-

žar na Petrovo ob 9. uri dopoldne. Požar je zajel z bliskavico hišo in hlev in so si rešili domači le golo življenje. V plamenih je našlo smrt: par konj, par volov, 2 teleti, 6 svinj, vse žito, seno in hišna oprema.

Iz ljubosumnosti nevarno obstrelil svojo ženo. 45letni posestnik Jožef Cvetko s Polenšaka pri Ptujju je iz ljubosumnosti oddal dva strela na svojo ženo Elizabeto, ki je 11 let mlajša od nje. Nevarno ranjeno so oddali v ptujsko bolnico. Cvetko je že dolgo sumil, da vzdržuje njegova žena ljubavno razmerje z njegovim 70letnim očetom.

Upepeljena domačija. Iz neznanega vzroka je nastal v noči ogenj v gospodarskem poslopju posestnika Janeza Ribiča v Grajeni pri Ptujju. Hud veter je zanetil tudi stanovanjsko poslopje in ni bilo niti misliti na rešitev opreme. Komaj so rešili živino. Pogoreli sta obe poslopji, ki sta bili delno leseni in kriti s slamo. Na gašenje ni bilo misliti, ker je Ribičeva domačija v bregu in ni v bližini vode. Domači sin, ki je spal na skednju, se je v zadnjem trenutku po-

Podpis premirja med Kitajci in Japonci. — Desno: Pomočnik že tolikokrat omenjenega belgijskega profesorja Picarda Avguštin Cosyns dela nove priprave za polet v izredne zračne višine.

Proti
zobnemu
kamnu

SARGOV

KALODONT

gnal iz plamenov in se rešil strašne smrti. Zavarovalnina je le delna.

Obsodba radi uboja. Ob priliki odhodnice k vojakom je bil letos dne 23. aprila zaklan v vinogradu svojega očeta mladi Štefan Tibaut iz Stročje vasi pri Ljutomeru. Usodepoln in smrtni zabodljaj v hrbet je priznal Martin Gorički in je bil obsojen v Mariboru dne 1. junija na 5 let robije.

Avtomobil je povozil 76letno občinsko revo Nežo Esih s Ponikve in ji zdrobil lobanjo. Smrtnonevarno poškodovano so spravili v celjsko bolnico, kjer je umrla.

18 let robije radi umora. Dne 26. junija se je vršila pred celjskim senatom obravnava proti 25letnemu oženjenemu, še nekaznovanemu najemniku Jožetu Gošekemu iz Dovškega v okolici Senovega pri Rajhenburgu radi umora in poskusa umora. Jožef Gošek je živel z Alojzijem Sevšekom in njegovo ženo Marijo v Dovškem v prepirih. Dne 20. maja je prišel Gošek k Sevšekom in vprašal Marijo, zakaj ga je ovadila radi točenja neprijavljenega vina in radi izvrševanja neprijavljene mizarske obrti. Ženska mu je odgovorila, da iz maščevanja, ker je on osumil njenega moža napram orožnikom tatvine mesa. Med prepikom je stopil v sobo Alojzij Sevšek, ki je zagrabil Goška za vrat in ga vrgel s tako silo ob vrata, da so se razletela. Oba Sevška sta Goška še pretepla. Gošek se je rešil s pobegom v vežo, a mu je sledila Marija. V tem hipu je Gošek potegnil samo-

kres in ustrelil Sevšekovo, ki se je takoj zgrudila. Sevšek se je skrila za vrata, a Gošek je stopil na prag, oddal na njega strel, krogla mu je preklala desnno nadlaket na tri dele. Nato je stopil v vežo in ustrelil Sevšekovo še enkrat v prsa, da je izdahnila. Drugo jutro po krvavem dejanju se je Gošek sam javil okrajnemu sodišču v Sevnici. Tudi na razpravi je morilec skesano priznal dejanje z izgovorom na vinjenost in na razburjenost radi prepikrov. Sosedje so opisali Goška kot mirnega in pridnega. Sodišče mu je prisodilo radi umora in poskusa umora 18 let robije.

Gospodarsko poslopje je pogorelo kmalu po polnoči posestniku Igričniku na Brnici pri Hrastniku. Hud veter je raznašal ogorke daleč na okrog in je bila resna nevarnost za vas Brnici. Večjo požarno nevarnost so preprečili številni gasilci. Igričnik je oškodovan za 50.000 Din.

Otrok utonil. V Sostrem pri Ljubljani so se igrali otroci z letanjem preko brvi. Ko je skušala teči preko triletna Antonija Lavrič, je padla v vodo in utonila.

Utonil je v Blejskem jezeru natakar Justin Golob. Z dvema tovarišema se je vozil v čolnu po jezeru. Pri veslanju mu je padlo v vodo veslo. Justin je skočil iz čolna za veslom, ker ni bil dober plavač, se je sicer dvakrat prikazal nad vodo, a v tretje je zginil za vselej.

Sreča v nesreči. Na Ljubniku pri Škofji Loki bi bilo zopet skoraj došlo do smrtne nesreče. Absolvent srednje teh-

nične šole Dušan Bohinc iz Ljubljane je prispel z večjo družbo na vrh Ljubnika. Ponašal se je s plezanjem po 40 m visoki, navpični skalnati steni, ki se dviga tik pod ljubniško kočo. Mladec je vpricho spremljevalcev dvakrat srečno preplezal steno, v tretje se mu je na sredini odkrušila skala in je padel 20 m v globino. Pri smrtni nesreči je imel to srečo, da je priletel na široko razraščeno bukev, kjer se je ujel med dvema vejama. Mladič se je poškodoval le na glavi, sicer pa ni odnesel na telesi nobenih znatnejših poškodb.

V noči je uničil ogenj v vasi Bobovek pri Kranju leseno gospodarsko poslopje posestniku Janezu Snedicu. Zgorela je krma in razno gospodarsko orodje. Škoda znaša 50.000 Din, zavarovalnina eno tretjino.

Ustrelil je 23letni gostilničarski sin Josip Žebalč v Mostah pri Kamniku Gustava Remsa.

Konj je ubil fantka. V Mateni na Igu pri Ljubljani je stal ob vrtni ograji 12letni Ivan Modic. Mimo je pripeljal konja posestniški sin iz vasi. Žival je ravno tik pri Modicu poskočila ter udarila dečka s tako silo po glavi, da je eno uro za tem umrl.

Prijet ropar. V Ljubljani je ustavil dne 1. julija neznanec na cesti slugo Ljudske posojilnice Martina Oblaka, ki je nesel denarno torbico z 8000 Din. Pomolel mu je pred oči popisan listič. Ko je bil sluga zaposlen s čitanjem, mu je tujec izmaknil torbico in zbežal. Ni mu uspel pobeg. Prijeli so ga in do-

**Od drvarja do državne-
ga tajnika.**

Ime moža, ki je pritegnil nase kot govornik in zastopnik Združenih ameriških držav na svetovni gospodarski konferenci v Londonu pozornost celega sveta, je še bilo pred par tedni neznano. Državni tajnik Cordell Hull, katerega je poklical predsednik Roosevelt kmalu po svoji izvolitvi na vplivno vladno mesto, je najbrž edini odlični Amerikanec, o katerem ne krožijo kake posebne zgodbe. Dolgo časa je bil na glasu, da je eden najbolj mirnih članov demokratske stranke. Ponižnost, katere se oklepa Hull, je dedščina njegove mladosti.

Pavel Keller: 26. nadaljevanje.

„Skrivnostni studenc“

Roman.

Poslovenil dr. Ivan Dornik.

»Pes izdajalski!«

»Le počasi, striček, tedaj sem ravno prišel iz luknje, v katero si me spravil ti. Sicer pa se ti Jerneja ni treba bati. Vrl mož je. Maščeval se bo gotovo nad teboj. Toda denarja od tebe ne bo zahteval, kajti dostojen človek je.«

»Dalje — dalje —«

»Drugi, ki ve za to skrivnost, je moj brat v mestu. Ta ti je tič! Pravniki je; ljudje sicer pravijo, da je »zakotni advokat« ali »zakotni pisar«. Toda taki so včasih bolj pametni kakor pa resnični pravniki. Ta torej tudi ve in si je vse zapisal. In poleg tega si mi tedaj, ko sem bil v glavnem mestu, pisal tako besno pismo. To ni bilo pametno, striček, kajti tisto pismo je priznanje, je dokument. Brat ga skrbno hrani.«

Meden je zastokal.

»O, jaz nesrečni človek! V takih krempljih!«
»Tretja oseba pa, ki še ve, je stara Golobovka.«

»Ne,« je zakričal Meden, »če je vse drugo res, to ne more biti!«

»Pač, res je! Ko sem tisti večer prišel iz zapore in naletel na Jerneja, sem bil zelo razgovorljiv. Malo sem bil pač jezen na tebe, striček. Če te po naročilu nekoga drugega kar na lepem ustrelje, s težavo ozdravijo, nato pa še zapro, se ti res lahko pokvari dobra volja. Poleg tega pa nisi dovolil, da bi stopil čez tvoj prag. Celo psa si spustil z verige. In tako sem stal na mrazu, bil lačen in zeblo me je. Tedaj je prišla stara Golobovka, ki vedno kakor ponočna prikazen frfota okrog Colnarjeve in tvoje hiše. Zdi se mi, da imata še hude račune med seboj. Njena edina hči se je zaradi tebe utopila v ribniku. To ti stara čarovnica še danes zameri, čeprav je minulo že več let. Golobovka je prišla in me videla, ko sem stal pred tvojo hišo. Pravkar sem preklinjal in se jezil nad teboj, dragi striček. Tedaj pa je

gnali, da gre za 34letnega Franca Miklešiča, brezposelnega zasebnega uradnika iz Savinjske doline. Izpovedal je na policiji, da ga je nagnala k roparskemu dejanju pri belem devu stiska.

==

Delo Marije Pomočnice za vzgojo zakasnelih duhovskih poklicev v Veržeju pri Ljutomeru. Mladenci od 14. do 25. leta, ki čutijo poklic za sodelovanje pri vzgoji mladine ali pri misijonskem delu v salezijanski družbi, morejo biti sprejeti v zavod, ki je nalašč zato ureden, da omogoči zakasnelim poklicem temeljito in primerno šolanje. Pogoji za sprejem: Vsak mladenič, ki želi biti sprejet, mora imeti z odličnim uspehom dovršeno osnovno šolo. Kdor ni imel takega uspeha, ne more upati, da bo v že zrelih letih zmogel težke študije, ki so predpisane; biti krepak in zdrav, brez zunanjih hib v govorjenju ali nastopu. Kdor je bil odslovljen iz kakega zavoda, ali je bil že član kakega reda, ne more biti sprejet. Za I. razred gimnazijskega tečaja se sprejemajo le tisti mladeniči, ki niso še prekoračili 19. leta. Ako je prosilec dovršil že kake razrede srednjih šol, se pomakne starostni termin za toliko naprej, toda nikdar ne nad 25. leto. Za sprejem v noviciat se zahteva znanje, ki odgovarja V. razredu klasične gimnazije. To se doseže v posebnih tečajih v teku treh ali štirih let. Noviciat traja eno leto. Po noviciatu sta še 2 leti filozofije, 3 leta pedagogike in 4 leta bogoslovja. Stroški: Oskrba stane povprečno 2500 Din letno. Knjige, obleka, popravila še posebej. Kdor varčuje, more priti do cilja z okroglo 10.000 Din. Sprejema se plačevanje v živilih ali v blagu, dovoljujejo se določeni obroki, ne more pa se dovoliti popust na oskrbovalnini: nobenemu prosilcu ne bo nemogoče najti dobitnikov, ki bi mu pomogli do mesečnih 200 Din skozi tri leta. — Oprema: Ob prihodu naj vsak prinese s seboj: obleke: 1 nedeljsko, 1 delavno, 1 zimski plašč; obuvala: 2 para čevljev; perilo: 4 srajce, 2 majci, 3 letne in 3 zimske spodnje hlače, 6 parov nogavic, 10 robcev, 6 brisač, 6 prtičev; posteljnina: 4 rjuhe, 2 prevleki za zglavje, letno in zimsko odejo. — Prošnja za sprejem: Izpolniti je treba posebno izjavo, ki se dobi na zahtevo, in se potem vrne vodstvu. Če dobi odgovor, da je

sprejet, mora poslati še dokumente in sicer: krstni list, zadnje šolsko spričevalo, zdravniško spričevalo (v zaprtem pismu) po vzorcu, ki ga bo vodstvo priložilo, нравstveno spričevalo g. župnika in izjavo staršev ali dobrotnikov, da so voljni plačevati kot je dogovorjeno. Sledil bo končni odgovor, kdaj naj pride, kako se bo uredilo plačevanje in drugo, in se bo določilo znamenje, katero bo treba vštiti v perilo. — Naslov: Salezijansko Marijanišče, Veržej, p. Križevci pri Ljutomeru.

Štipendije za učence kmetijskih šol. Sreski kmetijski odbor za srez Maribor levi breg bo podelil sedem štipendijev učencem kmetijskih šol in sicer za učence vinarske in sadjarske šole v Mariboru en štipendij po 2000 Din, 2 po 1500 Din in 3 po 1000 Din letno ter za 1 učenca kmetijske šole v Št. Juriju ob južni žel. 1 štipendij letnih 1500 Din. Prošnje, kolekovane s 5 Din, v katerih je navedena velikost posestva in opremljena z obvezo staršev ali varuha, da bo prosilec po šolanju ostal na domačem posestvu, naj se vložijo pri sreskem kmetijskem odboru najkasneje do 15. julija t. l. Pri podelitvi štipendijev pridejo v poštev samo sinovi kmečkih gospodarjev iz sreza Maribor levi breg.

Potujoča kmetijska razstava in šola. Mislimo si kmetijsko razstavo na dolgi vrsti železniških voz, ki jim je predprežena lokomotiva. Tak vlak potuje po dravski banovini od 1. junija do 23. julija t. l. in se ustavlja v vseh večjih krajih. Razstavo pojasnjujejo razkladanja in poljudna predavanja. Pristop je dovoljen vsakomur, samo otrokom izpod 10 let je zabranjen. V Maribor prispe potujoča razstava v četrtek dne 13. julija in sicer na glavni kolodvor, ter bo otvorena ob 8. uri zjutraj, ostane pa v Mariboru samo ta dan. Opozarjamo na njo ter priporočamo nje poset najtopleje.

Važno za bolnice, samostane, sanatorije, župnišča, hotele in uprave letovišč in zdravilišč, ki rabijo novo opremo ali izpopolnitev iste, naj zahtevajo ponudbe, vzorce in cenik od Trgovskega doma Stermecki, Celje. Tvrdba se pripravlja, ker vodi vse predmete, kateri se rabijo, v samo dobrih kvalitetah in zelo poceni in ker ima lastno tovarno perila in oblek. **Ako kupiš v prodajalni Ivan Trpin, manufakturna trgovina v Mariboru, Vetrinjska ulica 15, dobiš koledar »Slovenskega gospodarja« zastonj.**

Boljševiki zopet čistijo.

Boljševiki imajo svojo generalno linijo, to je uradni strankin načrt, kateri je obvezen za vse člane. Po smrti Leninovi je merodajen edino načrt Stalinov. Kdor se tega načrta ne drži, mora iti iz stranke. Ker se tako mogočni Trockij, ustanovitelj »rdeče armade«, ni hotel pokoriti Stalinu, so ga vrgli iz stranke in bil je najprej interniran v Rusiji, pozneje pa prognan v inozemstvo.

Ko je bil izdelan načrt za »pjatiletko«, je bilo obvezno za stranko delovati z vsemi močmi na to, da se ta načrt uresniči. Dvomil je o uresničenju tega načrta Buharin, jako zmožen komunistični voditelj. V svojih »beležkah komunistični« je pisal, da z birokratsko »igro števil« in z »bodočimi opekami« ni mogoče izgraditi socijalistične države. In ker kritike boljševiki ne prenesejo, so ga vrgli iz stranke.

Celo vrsto potvorjenih statističnih podatkov v okviru petletnega načrta je obelodanil Sircov, ko je bil še predsednik sveta narodnih komisarjev. Trdil je, da so se slepo vrgli v izpeljavo načrta, ko še niti proučen ni bil. In radi tega je moral zapustiti svoje mesto. Tudi mnogi drugi znameniti komunisti kot Groman, Bazarov, Suhanov, Brjuhanov, Tomski, Kržižanovski, vodja pri sestavljanju petletnega načrta, in drugi so dvomili o njegovem uspehu. Vsi so bili odpuščeni iz službe in so prišli iz dežja pod kap.

Letos se bo pa vršilo, oziroma se že vrši tako čiščenje stranke kot še nikoli. Pred 1. majem je bila objavljena odredba o predstojećem glavnem čiščenju. Po poročilih moskovskih dopisnikov v angleške liste bode izključena tretjina članov iz stranke. Izključeni bodo vsi, ki rušijo železno strankino disciplino, in ne odobravajo Stalinove politike. Čiščenje se je imelo pričeti 1. junija.

Ravno to čiščenje dokazuje, da v stranki ni več edinosti. Člani stranke

torej prišla Golobovka, me vzela s seboj domov in mi dala jesti. Tudi žganje je imela v omari. Dala mi ga je. Nato me je začela izpraševati, zakaj sem tako razkačen na tebe. Pil sem žganje in bil vedno bolj razkačen nate; tedaj me je vedno bolj ščuvala proti tebi, in tako sem ji povedal vse.»

»Ti govedo — ti govedo — to je moj konec!« Meden se je čisto zrušil.

»Striček, če prav premislim, se sedaj sam kesam, da sem starki izblebetal, kajti ta čarovnica je nevarna. Sedaj pa pojdem, striček, vidim, da si slabe volje. Sladko spi! In ne pozabi na tiščak za tore!«

Meden je topo sedel pri mizi. Ni se ganil. Prišla je dekla, da bi mu prinesla večerjo, pa jo je osorno zapodil. Nato je zopet sedel samotno, razglabljal, buljil v mizo, se potil in zmrzoval.

Z grozo je čutil svoj nagli konec, čutil smrtonosne kremplje.

Zopet je prišla dekla. Prinesla je pismo in ga položila na mizo. Meden se dolgo časa ni

zmenil zanje. Nato pa se je le ozrl po njem, postal pozoren in ga začel brati. In tedaj se je nenadoma nekaj zasvetilo na njegovem obrazu. Njegov zaupnik mu je sporočil, da je konzorcij, ki naj bi skušal dobiti Colnarjev studenec v svoje roke, sestavljen. Jutri pride nekaj gospodov v Podbreg, ki bodo previdno storili prve korake, da kupijo Colnarjevo posestvo in z njim studenec.

Globok, olajšujoč vzdih je zadonel po tihim sobi. Morebiti je v tem le še bila rešitev. Vedel je, da Colnarjevi nikamor več ne morejo. Tistih par dinarjev, ki jih je zaslužil mladi zdravnik, grunta ni moglo rešiti. In Ema, ki ima res sedaj denar, ima drugega v mislih, kakor pa Karla Colnarja. Žalovala je s svojo črno obleko za drugim. To ni bila srečna, radodarna nevesta. Tako so pravili vsi ljudje.

Srečna misel je razsvetlila starega grešnika. Gospodom iz mesta bo predlagal, naj pridobije Colnarico s tem, da bodo obljubili sinu mesto prvega zdravnika, če se vas razvije v zdravilišče. Colnarjevo posestvo bodo morali seveda dobro

Otroško dobo je preživel v Tennessee, 40 milj proč od najbližje železniške postaje. Ko je stopil iz šole, se je sam preživljal kot drvar. Podiral je drevje, zbiljal ter vezal splave in jih vozil s pomočjo drugih hribovcev po rekah v doline. Samota hribov, nekaka strahopetnost prebivalstva ondodnih pokrajin in težavno delo v prosti naravi, vse to je utisnilo Hullu neizbrisna znamenja. Mladec s hribov se je povspel visoko, ostal je pa, kar je bil: Eden, ki uživa z delom prisluzeni kruh in po tej poti še stopa danes. Med državnikih Združenih držav je on najbrž edini, kojega odkrito zaupanje v prosti

ne verujejo svojim voditeljem, za to ni discipline in ni pokorščine. Zdaj sta na vrhu dve smeri, Vorošilova in Kaganovičeva. Vorošilov je vojni komisar, prireja blesteče manevre in želi, da bi se rdeča armada izkazala na bojnem

polju. Kaganovič je za mir. Njegovo mnenje je, da je Rusija dosti velika. Stalin je na strani Kaganoviča. Katera smer bo zmagala in kdo bo zletel iz stranke, nam bo pokazala bodočnost. K.

DRUŠTVENE VESTI

Pogled v preteklost — pogled v bodočnost.

F. Tanjšek, št. Andraž pri Velenju.

Če se ozremo nazaj v preteklost, vidimo za seboj uspehe, na koje je naša mladina lahko ponosna. Delo, ki ga je izvršila na prosvetnem in gospodarskem polju, je veliko. Začelo pa se je to živahno društveno gibanje proti koncu prejšnjega in ob začetku sedanjega stoletja. L. 1897 je nepozabni dr. Janez Ev. Krek ustanovil »Slovensko krščansko-socialno zvezo«, v koji je bila še pred vojno včlanjenih večina naših krščansko-socialnih društev. Društvene sobe so bile takrat prava središča mladinskega gibanja; ob nedeljah in praznikih so naši fantje in dekleta radi zahajali v »društvo« k raznim predavanjem ter k igram in pevskim vajam, da se tako otresejo vsakdanjih težav in skrbi.

Dasi so tudi takratni mladini delali nasprotniki slovenskega krščanskega gibanja vse mogoče ovire, se ona ni nikdar plašila nobenih zaprek ter se je pogumno in vztrajno držala svojih načel. Ko so morali naši najboljši društveni delavci na bojišča, so vzele delo v roke naše žene in dekleta. Te so izvršile ogromno narodno-obrambno delo. Saj so samo za znano majniško deklaracijo nabrale nad 100.000 podpisov.

Da imamo danes Slovenci toliko izobraženih mož in žen, da imamo toliko dobrih govornikov iz ljudskih vrst, da imamo toliko dobrih in umnih gospodarjev, je zasluga naših izobraževalnih društev.

Ko si je leta 1923 »Slovenska krščansko-socialna zveza« nadela ime »Prosvetna zveza«, se je delo v društvi podvojilo. Število dramatičnih prireditev, predavanj in skioptičnih in film-

skih predstav, pevskih in godbenih prireditev, ki so jih priredila društva v Prosvetni zvezi včlanjena, je ogromno. Mnogo so storile tudi knjižnice, saj so dobili knjige v roke tudi ljudje, ki bi jih drugače nikoli ne brali.

Letos v februarju je bila na mah prerezana nit živahnega prosvetnega delovanja. Toda kljub temu ne smemo obupati, temveč moramo še podvojiti delo v preostalih krščanskih mladinskih organizacijah. Kjer so pa prosvetna društva zopet vpostavljena — po zadnjih časopisnih vesteh jih je nekaj nad sto, upamo, da se bo to število kmalu podvojilo in potrojilo — poživimo in podvojimo v teh prosvetno delo, da se vsaj nekaj nadomesti. Ne ustrašimo se nobenih zaprek, temveč hodimo vztrajno in pogumno naprej po poti, ki vodi do cilja. Duh našega velikega Slomška naj nas vodi po pravi poti, da postanemo izobraženi ljudje, praktični katoličani in dobri državljani.

MARIJANSKI TABOR V LJUTOMERU.

Preteklo nedeljo, na praznik Marijinega obiskovanja, se je vršil v Ljutomeru tabor za fante in može: člane Marijinih družb in cerkvenih bratovščin. Prišli so v jako velikem številu mladeniči in možeje iz ljutomerske in sosednih župnij, iz velikonedeljske dekanije in iz Prekmurja. Ob 8. uri je bila peta sveta maša, ki jo je daroval g. dr. Josip Hohnjec. Tajnik Katoliške akcije g. Kolenc je imel propoved o lastnostih, ki morajo danes dičiti krščanskega mladeniča. Nato je bilo zborovanje v Katoliškem domu. Velika dvorana ni mogla sprejeti niti polovico mož in mladeničev. Veliko število jih je moralo poslušati pri oknih in vratih. Število udeležencev se je cenilo na 1500. Zborovanje je otvoril in vodil g. kaplan Munda, ki ima velike zasluge za lep uspeh tabora. Glavni govornik je bil dr. J. Hohnjec, ki je v jedrnatih besedah, opirajoč se na dejanske razmere in življenjske potrebe, govoril o sodobnih nalogah katolicizma v javnosti. Mirko Geratič je zlasti poudarjal po-

men Marijinega češčenja za mladino, katoliški akademik Ciril Žebot pa je tolmačil pogubonosne sestave in zmote sedanjega časa in je na osnovi papeževe okrožnice »Quadragesimo anno« opredelil smer, ki vodi k rešitvi. G. tajnik Kolenc je govoril o cilju Kat. akcije in o namenu njenega delovanja med možmi in mladeniči. Pozdravne besede so spregovorili naslednji mladeniči: Meško od Sv. Tomaža pri Veliki Nedelji, Babič iz Ljutomera, Domanjko od Sv. Jurija ob Ščavnici, Vajda od Velike Nedelje in Kovač iz Črenšovcev v Prekmurju. Fantovski pevski zbor, ki je pod vodstvom g. organista Potočnika prepeval v cerkvi, je prav lepo zapel ob začetku pesem »Morska zvezda«, ob koncu pa »Kristus kralj«. Bil je lep dan: v naravi svetlo solnce, v dušah naših vrlih mož in mladeničev pa vedrina in toplota.

Pruski žvižg.

Kakor znano, je bil Friderik Veliki (1740 do 1786) vladar Prusije, ki je imel povsod svoje oči ter ušesa in je potisnil v vsako zadevo svoj nos. Večkrat se je zavil v star vojaški plašč, se klatil okrog po krčmah, kjer je opazoval življenje svojih vojakov.

Nekoč se zadel na takem pohodu na vojaka, ki ga je v okajenem stanju povabil k sebi za mizo, naj pije z njim. Stari Fric se je nekaj časa branil, slednjič je le sledil vabilu. Vprašal je pijanca, odkoder jemlje denar, ker vojaška plača mu nikakor ne zadostuje za njegova popivanja.

»Hm«, je menil vojak, »to je ravno pruski žvižg!«

»Kaj je to, pruski žvižg?« je vprašal kralj.

»Je težko razložiti«, je odgovoril vojak, »ti bi me še celo izdal.«

Ta odgovor je zadel na Fricovo radovednost. Silil je tako dolgo v vojaka, da mu je ta zaupal skrivnost. »Poslušaj«, je pričel, »jaz prodam vse, kar se sploh da prodati, saj sedaj živimo v mirnih časih. Kaj rabim jekleno rezilo sablje! Glej, rezilo sem prodal, vidiš li?« Izvlekel je sabljo iz nožnice in je pokazal

trgovino se ni bilo omajano. On trdi, da je vzrok sedanje krize: nacionalno zapiranje enega naroda pred drugim in naloga Zedinjenih držav je, svet popeljati do ozdravljenja.

Črne ledene gore.

Znanstvena ekspedicija, ki se je vrnila nedavno z območja južnega tečaja, poroča o zelo čudni prikazni, katero so opazovali člani ekspedicije med delom. Lepega dne so zagledali s krova ekspedicijske ladje ledeno goro, ki se je zdela vsem nekaj izrednega radi barve, ki je bila — temna. Nekaj učenjakov je stopilo v čoln in se približalo go-

plačati, da bo žena lahko poplačala dolgove, pa da ji bo še ostala majhna vsota, s katero bi lahko živela. In nato bodo za veliko vsoto morali kupiti tudi njegovo posestvo, ki meji prav na čudoviti studenec; saj jim je njegovega posestva nujno treba, če hočejo iz vasi narediti zdravilišče. Poleg tega mu bodo morali veliko plačati za posredovanje, kar je bilo sklenjeno za slučaj, če se kup posreči. Nato pa, ko bo imel dovolj denarja, proč — proč iz tega neznosnega položaja, proč iz te grozne stiske, iz tega ogrožanja, strahu in nevarnosti. Na tuje, v svobodo! Pobegniti mora zaradi tega strašnega ničvredneža Jerasa in radi zahrbtne, maščevalne Golobovke.

Proč! In kmalu! V širni svet. Od doma! Saj se bo posrečilo. Še enkrat je prebral pismo; iz njega je donelo živo upanje in je mnogo obetalo. Postal je boljše volje. Vstal je in se pretegnil. Kar naenkrat ga ni več strpelo v topli sobi. Šel je na vrt in globoko zadihal. Moral je k studencu, ki je bil ljudem v usodo, po katerem bo sedaj vendarle prišel do bogastva in svobode.

Bil je tih, turoben jesenski večer, temno in

žalostno je štrlelo kvišku drevje; studenec je pel svojo enolično pesem v tiho noč.

Glej — pri studencu je stala ženska. Mirno kakor senca.

Mogoče je bila senca rajne Katrice. Medena je streslo. Ko je pogledal bolj natančno, je spoznal staro Golobovko. Tedaj ga je izpreletel mrz. Njegova smrtna sovražnica! Česa išče pri studencu to jesensko noč? Čemu se je smukala vedno okrog njegove hiše, kakor preteča nesreča?

Previdno je stopil k plotu. Bila je mrtvaška tišina; le studenec je žuborel. Starka je počasi hodila okrog studenca. Ali je sploh bila pri pameti? Napol glasno je govorila:

»Prinašaj dobrim v stiski pomoč, donašaj hudobnim smrtno noč.«

Meden se je z grozo v srcu hotel uma kniti. Tedaj pa se je starka obrnila proti njemu, se posmehljivo zasmejala in rekla:

»Meden, slišala sem te, ko si prišel. Vem, da si skrit za orehom. Le stoj tam! Za orehom skrit

kralju, da ima mesto jekla — les. Kralj se je muzal ter se je poslovil. Dobro si je zapomnil vojaka. Lepega dne je bilo izdano povelje, gotov polk mora nastopiti pred kraljem v paradi.

Kralj pride, jezdi gor in dol ob polku. Ko je zagledal vojaka, znanca, je zapovedal njemu in tovarišu, naj stopita iz vrste pred njega. Nato je rekel možu, ki je razumel pruski žvižg: »Potegni sabljo in odsekaj tovarišu glavo!«

Vojak se močno prestraši, pa se le zbere in odgovori: »Oh, veličanstvo, zakaj bi naj storil to baš jaz? Tovariš mi vendar ni storil nič žalega.«

»Potegni!« zakliče kralj, »sicer naj odsekaj tovariš glavo tebi!«

Vojaku s pruskim žvižgom ne preostane drugega, položi roko na ročaj, pogleda proti nebu in pravi: »No, če že ni drugače, naj me obvaruje ljubi Bog pred ubojem in naj naredi on, da se bo moj meč spremenil v les.« In glej, ko je potegnil sabljo iz nožnice, je bilo rezilo leseno.

Stari Fric se je smejal od srca in rekel: »Sedaj vidim, da razumeš pruski žvižg.«

★

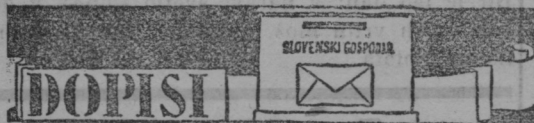
peterska Marija Pavalec za afrikanske misijone 100 Din.

Št. Janž na Dravskem polju. Na Janževu nedeljo dne 25. junija smo imeli pri nas priliko videti, kaj zmore vneto in požrtvovalno delo v društvu. To so pokazali naši požarniki pod marljivim načelstvom g. Antona Ekarta iz Starš. Že pred dvema letoma so si nabavali novo motorno brizgalno in novi avto. Ker so postali prostori vsled pomnoženega gasilnega orodja premajhni, so si morali povečati svoj gasilni dom. Omenjeno nedeljo je bila blagoslovitev novega gasilnega doma in motornega vozila. Bila je ta dan lepa slovesnost, kakršne že dolgo ne pomnimo. Veliko ljudi je prišlo od sosednih župnij že predpoldan, popoldan so pa prišli požarniki iz Ptuja, Sv. Martina, Sv. Barbare, Hotinje vasi in Hajdine. Botro, gdč. Silvo Pirich, hčerko tovarnarja iz Ptuja, so slovesno sprejeli požarniki na konjih in z godbo v Zlatoličjah. Po sprejemu je bila blagoslovitev, nato pa slovesne večernice. Cela slovesnost je iztekla brezhibno.

Hajdina. V noči od srede na četrtek preteklega tedna je nekdo s silo vlomil v mrtvašnico na hajdinskem pokopališču. Odnesele je vrvi, lopato in kramp ter škarje za obrezovanje žive ograje. Škoda znaša nad 200 Din. Morda bo vlomilca groza in strah, če mu bo vest dopovedala, da so te ukradene reči bile v uporabi na blagoslovljeni zemlji med mrljici. Strašno, kam se hudobni ljudje napotijo v svoji slepi strasti zoper 7. božjo zapoved.

Hajdina pri Ptuj. Prostovoljno gasilno društvo v Hajdini pri Ptuj bo v nedeljo dne 16. julija 1933 proslavilo 20letnico svojega obstoja. Ob pol devetih bo sprejem gostov pri gasilnem domu v Spodnji Hajdini. Ob pol desetih slavnostna sv. maša. Po službi božji blagoslovitev motorne brizgalne pred cerkvijo pod lipami. Kumovala hosta gospod Cartel Franc in gospa soproga iz Zgornje Hajdine. Skupni obed bo v Ogrizekovi gostilni. Zunanja društva naj prijavijo, koliko članov želi obedovati skupno. Ob 15. uri tombola in veselica na vrtu omenjene gostilne. Pričakovati je obilo ljudstva, ki zna ceniti človekoljubno in nesebično delo gasilcev. Vljudno vabi odbor.

Zavrč. 70letnico rojstva je na Alojzovo obhajal v svojem vinogradu v Gorjčaku gospod Alojzij Mikl, daleč na okrog znani in povsod

Sv. Duš na Ostrem vrhu. Na praznik sv. Petra in Pavla je nastal malo pred 9. uro dopoldne požar v gosp. poslopju posestnika F. Feliča, p. d. Kolarja v občini Boč. Plamen je švignil tudi na hišo in svinjske hleve. Vse tri zgradbe so postale žrtev požara. Zgorelo je par konjev, par volov in okoli 15 svinj. Govedo pa je bilo na paši. Zgorelo je vse žito razen koruze, rešili so tudi nekaj obleke. O vzroku požara se ne ve nič izvestnega. Morda je nastal vsled nepaznosti. Hudoben namen pa je izključen. Posestnik je bil za majhno svoto zavarovan.

Svečina. Dne 25. junija je priredila svečinska narodna šola vidovdansko proslavo z zelo pestrim sporedom: deklamacije, petje narodnih pesmi s spremljevanjem harmonija, šalji-ve prizore in dve trodejanki »Šola v nebesih« in »Bedak Pavlek«. Prireditve je krasno uspela v нравstvenem kakor v gmotnem oziru. Grajska nadklet, ki jo je dal tudi tokrat ljubeznivo na razpolago g. upravitelj Zöhrer, je bila natlačeno polna občinstva, ki je spremljalo posamezne točke bogatega sporeda z burno pohvalo. Svečinskemu učiteljstvu, zlasti pa g. upravitelju Jožetu Bercétu, gre vsa čast za prelepo uspelo prireditve. Prireditve se je udeležil tudi g. sreski šolski nadzornik Ivan Tomažič, ki je ob koncu izpregovoril nekaj globoko občutenih besed ter naglašal velepo-

membnost srčnih vezi med šolo in domom. Končna zahvala pa gre tudi vsem blagim Svečinčanom, ki so darovali tako obilno peciva za to prireditve.

Gornja Sv. Kungota. Prosim, preč. g. urednik, blagovolite sprejeti ta-le popravek: V zadnji številki 26 »Slovenskega gospodarja« z dne 28. junija stoji na strani 3: »da se je pri Gornji Sv. Kungoti ustrelil podnarednik Tone Lopič«, kar pa ne odgovarja resnici; pač pa je resnica, da se je dotični Tone Lopič, orožniški podnarednik, ustrelil v Svečini pri Paskolu. Enaki slučaj se je zgodil tudi lansko leto, ko so na Vrtačah v Svečini umorili nekega Potrča, je zopet nekdo krivo poročal, da se je ta umor zgodil v Gornji Sv. Kungoti, resnica pa je, da je bilo v Svečini. Resnica je resnica, če tudi večkrat v oči boče.

Gornja Sv. Kungota. Pretečeno nedeljo dne 25. junija je bil javni gasilski ples. Ljudstva je prišlo od vseh strani, posebno iz Maribora, v ogromnem številu. Želeti je, naj bi tudi ljudstvo naše kulturne narodne prireditve posečalo v taki meri, v prosvetnem domu, igre, ki vzbujajo narodni ponos in jugoslovansko misel. Dobro, izobraženo, trezno ljudstvo je tukaj na meji države najboljša opora.

Sv. Barbara pri Mariberu. V nedeljo dne 25. junija, je bil blagoslovljen v Vinički gori lep križ, katerega sta dala postaviti Anton in Magdalena Domitar, posestnika istotam. Obenem je bila posvetitev družine presv. Srcu Jez. Ob tej priliki je nabrala Marijina družbenka šent-

si stal z Jerasom tudi tedaj, ko je ležala Katrica mrtva pri studentu.«

Odgovoril je hripavo:

»Ne govori tako glasno! Pojdi z menoj v hišo. Kar brž! Moram govoriti s teboj.«

Nekaj časa je molčala. Nato je rekla:

»Pridem. Takoj. Čakaj me! Obračunala bova.«

Obračun.

»No, tukaj sem!«

»Sedi,« je rekel Meden vljudno. »Govoriti moram s teboj. Ničesar nimam proti tebi. Nasprotno. Peče me, ker vidim, da si mi vedno tako sovražna. Stare, nesrečne zgodbe mora človek po toliko letih vendar enkrat pozabiti.«

Pokazala mu je zobe.

»Rezika, veš, Rezika! Bila je dobro dekle, bila je moj edini otrok — vseč ti je bila — nato pa smo jo potegnili iz ribnika — tisoč let bi lahko že preteklo od tistih mal, mati ti tega ne bo pozabila, lopov ti! In sedaj čakam že vsa ta leta, se plazim okrog tvoje hiše in govorim svoje sta-

re reke proti tebi. In sedaj, Meden, sedaj te imam!«

»Imaš me — kako me imaš?«

»Ali ne veš, kaj mi je pripovedoval Jeras?«

»Jerass je kvasač, širokoustnež, lažnivec, zloben človek! Njemu noben človek ne bo verjel, kaj šele sodnija.«

»No, bomo videli! Ali mu ne boš moral zopet za to, kar ve, v torek dati tisočaka?«

»Tudi to veš?« je prestrašeno šepnil.

»Da, tudi to vem. Bil je pri meni in mi pokazal papirček za tisočak.«

»O, ta — ta —«

Ni mogel dokončati stavka.

»Da, vse vem. In sedaj — zadnje tedne sem bila zelo bolna, preveč bolna, da bi mogla iz postelje in kaj začeti. Toda sedaj zopet morem malo čez prag. Sedaj pojdem v mesto in te naznamim.«

Strmé je gledal v njo.

»Potem pride Colnar iz zapora, vidva pa, ti in Jeras, prideta vanj.«

Dalje sledi.

ri. Prav od blizu so ugotovili, da je pokrit led s temnozeleno, skoro črno plastjo. Ko so plast kemično razkrojili, so videli, da obstoja iz granitnega prahu in iz mineralnih preostankov. Ekspedicija je še opazovala več črnkastih ledenih gora. Znanstveniki so mnenja, da so črnkaste ledene gore posledica ognjeniških izbruhov, ki so se zgodili z izredno silovitostjo in so pokrili izmečki celo oddaljene ledene gore.

Inserirajte!

priljubljeni posestnik od Velike Nedelje. Brez števila prijateljev je že okusilo gostoljubnost njegove mize, a obenem tudi sladkost njegovega 300 let starega loparja, s katerim boža vsakega gosta, ki se prvič oglasi v Goričaku. Želimo mu še mnogo let in pa da bi njegov lopar krepko pel naprej svojo bobnečo pesem. Bog ga živi!

Središče ob Dravi. Lansko leto je bil 5. julij pač usoden za Središče. Deset posestnikov je ostalo brez strehe, praznih rok. Grozni požar jim je uničil vse. Z božjo pomočjo in pomočjo dobrih ljudi so nesrečneži delali in trpeli, in danes dvigajo se krasni domovi, zidani iz žuljev, prošenj in tudi solz. Delo na polju je zelo zaostalo, vendar se je že pričela prva žetev. Lansko leto je bil krompir popolnoma za nič, malokateri posestnik ga je imel, tako da so ga morali letos za seme kupiti. Upajmo, da bo sprememba s semenom zatrla kugo, da bomo pridelali krompirja v obilici.

Sv. Ana pri Makolah. Dne 14. junija smo na našem farnem pokopališču v Makolah položili k večnemu počitku umrlega g. Martina Kropca, posestnika v Dolah. Bil je najstarejši občan občine Sv. Ana, nahajal se je že v 79. letu, ko ga je nemila smrt iztrgala iz sredine svojih domačih. Zapustil je žalujočo ženo, 4 sinove in 1 hčer. Zbolel je nenadoma dne 11. junija. Sv. zakramente za umirajočega je zelo spoštljivo sprejel drugi dan ob ¼ na 16. uro kot popotnico v večnost, ter se lepo pripravil za pot v boljše življenje, kjer ni trpljenja in ne gorja. Toda že četrta ura za tem je že mirno v Gospodu izdihnil svojo blago dušo. Pokojni je bil zvest mož, dober krščanski oče, vzoren katoličan, skrben gospodar, miroljuben sosed, gostoljuben prijatelj proti vsakomur, pomagal je rad vsakemu, kdor ga je le poprosil, naj si bo z vožnjo ali kakorkoli. Veliko let je bil občinski odbornik občine Sv. Ana, naročen na »Slovenskega gospodarja« čez 50 let. Prispeval je rad tudi v božjo čast, za cerkve je prispeval večje svote v denarju za župno cerkev v Makolah, kakor tudi za podružnico Sv. Ane, posebno pri nabavi novih zvonov pri obeh cerkvah. Da je bil zares priljubljen, se je izkazalo s tem, da so ga v obilni udeležbi hodili kropiti na mrtvaškem odru ležečega, ter ga spremljali tja do hladnega groba. Rad je hodil k sv. mašam, sv. zakramente prejemal, ter je tudi na zadnjo uro brez težav sladko in mirno izdihnil svojo blago dušo. Naj mu ljubi Bog vse bogato poplača! Vsem, kateri so prišli kropiti na mrtvaškem odru ležečega, se spominjali v molitvi ter spremili do hladnega groba mojega dragega moža, našega ljubelega očeta Martina Kropca, umrlega dne 12. junija t. l., se tukaj najtopleje zahvaljujemo, posebno preč. g. župniku za podelitev popotnice za večnost ter za poslovilne besede ob odprtem grobu. Roza Kropca, žena. Anton, Martin, Štefan, Janez, sinovi, Marija, hči.

Škale. Dne 9. julija ob 9. uri se vrši pri nas prav redka slovesnost. Salezijanski duhovnik domačin č. g. Lambizer Jurij obhaja tukaj svojo novo sv. mašo. Slavnostni govor ima preč. g. dr. Blatnik vodja mladinskega doma v Kudeljevem v Ljubljani. Sosedje od blizu in daleč prisrčno vabljeni!

Št. Janž pri Velenju. Dne 25. junija smo obhajali takoimenovano lepo nedeljo. In res je bila lepa. Cerkev in kapele bogato okrašene in tudi nebo prijazno. Pri zgodnji maši je 17 prvoobhajancev pristopilo po kratkem nagovoru g. župnika k mizi Gospodovi, po slovesnosti pa so bili v Slomšekovi dvorani pogoščeni in s primernimi spominki obdarovani. Pozno sv. opravilo se je pričelo z veličastno procesijo, v

V vsako hišo — Sveto pismo!

Sv. pismo je knjiga božjal Ni je knjige, ki bi jo smeli primerjati s Sv. pismom. Pa če moraš katero knjigo imeti doma in jo prebirati, je to gotovo Sv. pismo.

Letos je 1900 let, kar se je godilo vse to, o čemer nam poročajo sv. evangeliji in Dejanje apostolov. Če kedaj, potem naj si v tem svetem letu vsaka hiša oskrbi Sv. pismo, vsaj evangelije in Dejanje apostolov.

V teh težkih časih pomanjkanja denarja smo sklenili omogočiti vsaki družini nakup Sv. pisma. Zato smo nastavili sledeče cene:

Novi zakon (obseg knjige 541 strani) stane broširan Din 6'—, polplatno vezan Din 8'— in celoplatno vezan Din 15'—.

Pri teh cenah se plača papir in knjigovezniško delo. Vse prestavljanje in tiskanje pa je zastoj. Po teh cenah pa prodajamo le sedanjo zalogo in knjige ne bomo ponatisnili. Zato opozarjamo vse, ki si hočejo pravočasno oskrbeti Sv. pismo, da si naročijo čimprej. Za poštnino je priračunati še 2 Din za komad in potem lahko pošljejo v znamkah.

Tiskarna sv. Cirila, Maribor.

kateri je bilo veliko moških in so tudi gasilci v krojih skupno nastopili. Vodil jo je g. župnik Miloš Čarf ob asistenci g. Martina Uranjek in domačega g. župnika in imel tudi pridigo o sv. Janezu Krstniku. Slovesno sv. mašo pa je služil g. Martin Uranjek. Med njo je lepo prepeval domači pevski zbor. — Popoldan so nas obiskali gasilci-igralci iz Drašnje vasi in pridelili dolgo ter za deželo težko igro: »Beneški trojčki«. Pred igro in po njej so domači pevci zapeli par pesmi v mešanem in moškem zboru, v odmorih pa je neutrudno svirala domača godba. Dvorana je bila polna, le žal, da so nekateri motili potek igre z polglasnim govorjenjem in tako skrunili naše gostoljubje. Tudi poslušalci niso mogli tako slediti igri, ker jih je govorjenje motilo. Bodimo obzirni in vljudni, da bodo lahko tujci o nas rekli, da imamo srčno kulturo in nekaj samovzgoje. Sicer pa je bila lepa nedelja res taka, da smo je lahko veseli, dragim gostom pa lepa hvala za prijazni obisk.

Vransko. God sv. Alojzija je bil za šolsko mladino vranske župnije pomemben dan, skoraj bi rekli velik praznik. Kako bi tudi ne bil, saj je 83 nedolžnih otročičev prvič pristopilo k mizi Gospodovi. Očarljivo je bilo gledati dolgi sprevod teh malčkov, ko so šli v spremstvu g. kateheta, učiteljstva in cele šole pod svojo zastavo iz šole v cerkev. Med sv. mašo so ubrano prepevali otroci Marijinega vrta. O pomenu prvega sv. obhajila je pred podelitvijo govoril g. katehet Joško Klemenc. Po končanih sv. obredih so prvoobhajanci bili v krasno ozaljšani dvorani v kaplaniji pogoščeni z obilnim zajtrkom in povrh tega pa še obdarovani z raznimi dobrotami. Pri pogledu na te srečne in vesele obraze je človek nehote pozabil na vse gorje, ki spremlja današnje čase.

Tekačevo pri Rogaški Slatini. Dne 21. junija je na tragičen način preminula Ana Tadin. Ko je okoli 2. ure začela nevihta, je šla čez progo in je na opolzkem padla ter se onesvestila, vsled česar ni videla prihajajočega vlaka, ki jo je zgrabil. Zdrobil ji je prsni koš, noge in glavo. Rajnica je bila vseskozi dobra in verna žena. Kako je Marijo ljubila, je pokazala s tem, da je v maju skoro vsak večer šla k šmarnicam. Marija ji je prinesla mučniško palmo.

Krško ob Savi. V nedeljo dne 9. t. m. boče imel v tukajšnji župni cerkvi ob devetih dopoldne novo sv. mašo salezijanski duhovnik g. Majcen Andrej. Pridiguje preč. g. inspektor dr. Franc Walland. Zadnja nova sveta maša svetnega duhovnika (umrlega Val. Knavs) je bila leta 1898, redovnika pa leta 1903 (umrlega patra Rudolfa Marolta).

Vrnjačka Banja. Marsikaj se vidi tukaj v Vrnjački banji zanimivega in lepega. Tako sem si s svojim kolegom privoščil vožnjo z aeroplanom, za kar imava v trafen spominj sliko. Katoliške cerkve še tukaj ni. Pripravlja se pa in zbira fond za gradnjo kat. cerkve, katero bodo v kratkem času počeli zidati. V juniju je prišel semkaj katoliški duhovnik, ki je daroval sv. mašo pod milim nebom, katere smo se v lepem številu udeležili. Zahvaljujemo se g. duhovniku za njegovo požrtvovalnost, ki nam je dala priliko udeležiti se sv. maše. Ta kraj je oblagodarila narava z izvirom tople in hladne zdravilne vode. Prihajajo semkaj na zdravljenje iz raznih krajev. V to svrhu je tukaj na razpolago več sanatorijev in vil za stanovanje, v katerih je zaposlenih tudi več Slovencev, največ deklet. V tem pogledu bi moral pripomniti: Slovenske matere, katere ste vzgojile svoje otroke po načelih lepe krščanske vzgoje in do katerih imate vsaj malo ljubezni, ne pošiljajte jih nedoletne v svet. Nastavljene so predvsem dekletom razne pasti in ker nimajo nikogar, ki bi jih nadziral, se vjamejo sčasoma v nje in zgrešijo pravo pot. Povsod je dosti zmožnih in potrebnih služb in ni nujna potreba, da bi njim zasedli mesta drugi iz tujine. Prepričan sem se o marsičem in me boli srce, ko vidim, da je kakšna moja rojakinja na nepravi poti. Vsaka si naj zapomni: Tujina ne poklanja prav, nikomur medu, ne slaščic; povsod je treba delati, da se zasluži kruh. Zato pa, slovenska dekleta, ostanite doma v Sloveniji na rodni grudi, jo obdelujte, pa boste imele dovolj dobrega kruha, pristne zabave, v veselje starejšim, ponos Sloveniji in vzgled širne domovine Jugoslavije.

Ali si že obnovil naročnino?

Smrt starega očeta.

»Stari oče umira!« je zdihovala majhna deklica in je zaklicala, ker se ni nikdo zganil, gnana od nepopisnega strahu na pomoč! Mati je še povsem mirno pomolzla kravo, jo napojila, nahranila in odklopotala jezna v sobo.

»Stari oče umira!« Otrok je imel solze v lepo plavkastih očeh. Strah pred strogo materjo ni bil nič manjši nego bojazen pred čudno otrplin obrazom starca.

Mati je kratkomalo zagrabila deklico za vrat in jo vrgla skozi vrata. Mar li je morala biti majhna neumnica navzoča, če bi stari že vendar enkrat res izdahnil. Stopila je k postelji bolnika.

»Vstanite! Mislite, da bom pustila, da umrete v moji čedni postelji? Zakaj se ne marate stegniti pri vaši Mici, kateri ste dali ves vaš denar? Torej, le pokoncu!«

Iz prs starega je piskalo, kakor da bi sedela na njih smrt. Ker ga je tresla snaha neusmiljeno z rokami, je le še izpehal iz sebe napol razumljive besede: »Spoved — župnik —«

»Ta bi bila lepa. V zadnjem trenutku se pokloniti duhovniku in Bogu, da — smuknete v nebesa! Za vas je še pekel predober! Prasec kakor ste vi, naj pogine v svinjskem hlevu in ne v sobi poštenih ljudi!«

Dvignila je s krepkimi kmečkimi rokami možička in ga je hotela potegniti iz postelje. Potrkalo je na okno.

Komaj je še imela toliko časa, da je spustila starca nazaj v posteljo ter popravila zglavnik in že je stopila v sobo sosedu.

»Kaj, ali očka zopet razsaja? Saj je čuti kreg preko ceste.«

Snaha je srdito pogledala bolnika in odgovorila hripavo: »Gre z njim proti koncu. Rad bi se spravil z Bogom, a nimam žive duše, da bi jo poslala po g. župnika.«

»Stekla bom jaz po duhovnika. Ne pustim, da bi umrla krščanska duša brez poslednje tolažbe!«

Odrzela je. Snaha je stisnila pesti in nahrulila umirajočega: »Spravili ste nas ob 15 oralov njiv, 10 oralov travnika, ob 3 krave, 8 svinj, da o drugem blagu niti ne govorim! Rajši se pogreznem na dno pekla, kakor ba bi srečala vas tam zgoraj!«

Ni končala vseh pretenj, že je zunaj zacingljalo in vstopil je duhovnik z Najsvetejšim.

Nekoliko jo je le bilo strah, da bi starček ne izdal, kako je rohnela vanj. Stopila je čisto tik k bolniku in se prepričala, da je v globoki nezavesti. Pomirjena je ostavila sobo in je tožila zunaj na cesti sosedam, kako krivico ji je napravil stari. Ni bila opazila, da je njena hčerka, ki je bila staremu očetu najljubša vnukinja, čula njene grde kletvice in psovanja.

Župnik se ni mudil dolgo pri brezvestnem bolniku.

Kratek decemberski dan se je nagibal h koncu, ko so preresetale vaške babnice vse napake ter grehe umirajočega in se nekako zadovoljne razšle.

Gospodinja je hotela prvotno počakati na moža, ki je delal podnevu pri mlinarju. Ko je pa postajalo dihanje starč-

kovo vedno bolj mučno, se je odločila kar sama.

»Hanka!« je poklicala otroka, »takoj pridi in pograbi starega očeta za nogo!«

Hanka je pritekla, prijela z grozo ledeno mrzle noge starega očeta in zrla pričakovalno na mater.

»Pridi in pomagaj! Zanesli ga bova v svinjski hlev!«

Deklica je stresla molče in kljubovalno glavo. Kaj takega ni vendar mogla mati resno zahtevati od nje. Starega očeta pa v svinjski hlev!

Par udarcev po obrazu je utisnilo materinemu povelju potrebno resnost. Starček je ležal otrpel, niti zapopadel ni, kaj se godi z njim. Tako ga je nesla snaha, ali bolje povedano vlekla ga je, ker je bila pomoč dekletca preslaba, po globokem snegu na dvorišču. Gole noge so izkopale tračnicam podobno sled od hiše do hleva. Tamkaj ga je spustila na tla. Mraz je obudil v starcu zavest, pričel je stokati. Med pritajenim posmehom je zaloputnila snaha težka vrata.

»Tukaj slobodno ječite in kričite, tukaj vas ne bo čul nikdo!«

Ko je popravljala baš kar izpraznjeno posteljo, je zadela pod slamnjačo na usnjat mošnjček, v katerem je bilo nekaj bankovcev in srebrnih novcev. Vsa vesela je hitela možu naproti in mu je pokazala denar. Mož ni povpraševal, kje da je njegov oče, objel je skrbno ženko in sta krenila oba v krčmo.

Sedaj je postalo veselo. Ako ima dni-denar denar, postane gostobeseden gospod. In tako je plačal Tona vsem v gostilni navzočim za težko prištedene očetove peneze.

Bilo je že proti jutru, ko se je vrnil par opotekaje se domov.

Toliko pijan pa Tona le ni bil, da bi ne opazil prazne postelje.

»Kje je stari?«

»Ha, ha, ta se preteza po svinjskem hlevu!«

Ves razljuten je zakričal nad ženo:

»Moj dobri postarani oče v hlevu! Tu imaš in še enkrat!«

Udarca sta priletela po obrazu in telesu. Ona ni čutila bolečin, otrešla se je in kakor ob pamet se je zagledala v prazno klop ob peči, kjer je navadno spal njen otrok. Ko se je utrudil njen mož od robantanja in je legel k počitku — saj tudi njemu ni bilo toliko za usodo očeta — je zdrvela ona ven, da bi poiskala hčerko.

Po noči je močno snežilo in ni bilo nikjer poznati sledi majhnih nog.

Celi dan so iskali. Vsi sosedeje so se udeleževali iskanja in na starega očeta je vse pozabilo.

Ko se je zopet vrnil mož z dela, je najprej vprašal po očetu. Oba sta šla ven proti svinjskemu hlevu. Veter je nakolaril pred duri poseben kup. Pod kupom snega je spal njun otrok večno spanje.

In za vrati je bil med tem časom tudi stari oče preminul.

Svinjski hlev je bila navadna iz desk zbita pojata, skozi katero je bril in tulil veter.

Otrok je čul stokanje starega očeta. Skušal mu je pomagati. Na vratih je visela zaklenjena obešanka. In zimski veter je odnašal dekličin klic: »Stari oče

umira!« bogznajkam. Očeta ni bilo pri hiši, mati je bila zdoma in nekaj strašnega se je plazilo po hiši. V takem položaju je bilo pač najboljšo v bližini starega očeta, katerega glas je udarjal dekletcu na uho. Bilo je sicer hudo mrzlo, a ko se je ovila krog telesca snežena odeja, je postalo otročiču toplo, kakor bi počival na klopi pri peči. In tako je zaspala, kakor sicer, mirno in trdno — za zmiraj.

Mož je odnesel molče v hišo truplo otroka ter očeta in ju je položil skupaj na mrtvaški oder. Z osornimi pogledi je zavrl nekoliko vpitje svoje žene, nato se je sam zjokal. Ko se je žena zopet oglašila z ihtenjem, jo je napodil ven in je ostal sam čez noč pri mrličih. Zjutraj je odšel na delo brez slovesa in se ni več vrnil.

Novе knjige.

Silvin Sardenko: Marijine pesmi v Marijinih praznikih. Znani naš pesnik nam je poklonil nov šopek dehtečih cvetk, te lepe Marijine pesmi. Sam pravi v sklepni besedi, da imamo Slovenci mnogo Marijinih pesmi, a le malo-katere so posvečene posameznim Marijinim praznikom. Te se pa naslanjajo na liturgično misel in ponekod tudi na liturgično pravilo. Lepe so vse, nekatere pravi biseri verske poezije, n. pr. »Marija Snežna«, »Materinstvo Marije Device« in druge. Znana je melodioznost Sardenkovih verzov, in bodo te pesmi gotovo našle v kratkem tudi skladateljev. V veselje pa bodo vsem Marijinim častilcem, saj »mi smo dlan proseča, ti si dlan bogata«, vsi prosimo njene pomoči.

SPREJEMNI POGOJI NA BANOVINSKI VINARSKI IN SADJARSKI ŠOLI V MARIBORU

Na banovinski vinarški in sadjarški šoli v Mariboru prične novo šolsko leto dne 15. septembra t. l. Pouk je teoretičen in praktičen ter traja dve leti. Šola je združena z internatom za 60 udeležencev. Posestvo meri 57 ha in so zastopane vse kmetijske panoge dravske banovine. Poučujejo se sledeči predmeti:

I. letnik: sadjarstvo, poljedelstvo in travništvo, kmetijski prirodopis, fizika in meteorologija, kemija z agrikulturno kemijo, računstvo, geometrija, zemljemerstvo in risanje, slovenščina, srbohrvaščina, zemljepis in zgodovina, verouk, petje, zdravstvo, telovadba, splošno obrazovanje in konverzatorij.

II. letnik: sadjarstvo, uporaba sadja, sadje-znanstvo, vinarstvo, kletarstvo, vinska kemija z vajami, vrtnarstvo, poljedelstvo in travništvo, živinoreja in mlekarstvo, živinozdravstvo, gozdarstvo, čebelarstvo, kmetijsko gospodarstvo, kmetijsko knjigovodstvo, kmetijsko kupčijstvo, kmetijsko združništvo, kmetijsko pravo, geometrija, zemljemerstvo in risanje, računstvo, slovenščina, srbohrvaščina, zemljepis in zgodovina, verouk, petje, zdravstvo, telovadba, splošno obrazovanje in konverzatorij.

Ker znaša najnižja mesečna vzdrževalnina samo 25 Din, je omogočen kmetijski študij na tem zavodu tudi ubožnejšim, toda marljivim kmečkim sinovom.

Za sprejem je potrebna starost najmanj 16 let ter z dobrim uspehom dovršena osnovna šola. Kmečki sinovi, ki ostanejo po končani kmetijski šoli doma, imajo pri sprejemu prednost. Sprejme se tudi nekaj eksternistov (izven zavoda stanujočih). Mesečna vzdrževalnina znaša od 25 do 300 Din in se določi indi-

vidualno po premoženjskih razmerah prosilcev.

Prošnje za sprejem (kolek 5 Din) je poslati ravnateljstvu najkasneje do 20. julija t. l. ter priložiti: krstni list, domovnico, odpustnico, odnosno zadnje šolsko spričevalo, spričevalo o nravnosti pri onih prosilcih, ki ne vstopijo v zavod neposredno iz kake druge šole, obvezno izjavo staršev, odnosno varuha, da bodo krili stroške šolanja. Pridni sinovi manj premožnih posestnikov, ki reflektirajo na znižanje mesečne vzdrževalnine in želijo banovinsko štipendijo ali štipendijo sreskega kmetijskega odbora, morajo priložiti tudi premoženjski izkaz z uradno navedbo višine zemljiškega davka ter gospodarskega stanja staršev in izjavo, da ostanejo po končanem šolanju na domači kmetiji.

Podrobnejša poja nila daje na željo šolsko ravnateljstvo.

Poslednje vesti.

Velik požar pri Hočah. Zadnje nedeljo krog 7. ure zvečer je izbruhnil požar pri posestniku Babiču v Skokah pri Hočah in mu čisto uničil domačijo. Babičevemu sosedu je pogorelo gospodarsko poslopje. Ob izbruhu požara so bili Babičevi na pogrebu. Še le po povratu so videli, kako jim je upepelil ogenj v odsotnosti imetje. Požarna nesreča je zahtevala 2 žrtvi. Hude opekline je dobila Babičeva hčerka Ivanka, katero so prepeljali v mariborsko bolnico. Kot drugo žrtev iz tega požara so spravili v mariborsko bolnico železničarja Jakoba Drevenškega od Sv. Miklavža na Dravskem polju.

Nezavesten je obležal s težkimi poškodbami na sredi ceste Anton Slana, posestnik v Dragoviču. Padel je s senenega voza. Poškodovanega so oddali v ptujsko bolnico.

Zakonska med seboj. Zadržanik Franc, čevljar in godec, stanujoč na Skali pri Kranju, je oddal v soboto zvečer 1. julija na svojo ženo dva strela. Eden je zadel ženo v trebuh, drugi v bližino ledvic. Zadržanika so zaprli, žena je v smrtni nevarnosti.

Smrt pod vozom. Na Ponikvah pri Trebnjem na Dolenjskem je padel 25letni hlapec Alojzij Pust pri zaviranju voza pod kolesa, ki so mu zdrobila lobanjo. Nesrečnež je umrl v bolnici usmiljenih bratov v Kandiji pri Novem mestu.

Dva otroka povožena od avtomobila. Dne 3. julija so prepeljali v ljubljansko bolnico 2 otroka, katera je povozil nek avto v bližini Vrhnike. Obe deklici: 8letna Ivanka in 10letna Micka Smuk imata hude poškodbe po telesu.

Smrtna žrtev fantovskega poboja. V nedeljo so popivali fantje po Podzemlju na Dolenjskem in se stepli. Kot smrtna žrtev je obležal 22letni fant Martin Jaklič iz Zemlja.

Požar v Mengšu. V Mengšu na Kranjskem je 3. julija v noči v Pristavi pri Spod. Mengšu upepelil požar pod, šupo in hlev posestniku Strahu. Gasilci so ogenj omejili.

Mrtvo truplo v gnojni jami. Po Novem mestu so raznesli sejmarji vest, da leži na Trški gori pri Klemenčičevi zidanci v gnojni jami ubit človek. Orožniki so se podali na kraj zločina in so res našli ubitega moškega. Ugotovili so v ubitem 40letnega zidarja Antona Žigona iz Renč na Italijanskem. Izsledili so tudi oba ubijalca: 34letnega posestnika Jožefa Pangre in 27letnega posestniškega sina Antona Dopliharja, ki sta krvavo dejanje priznala. Ubiti Žigon je bil zaposlen pri zidanju zida-

Advokat

766

DR. RUDOLF DOBOVIŠEK

se je preselil iz Krškega v Celje in je otvoril svojo odvetniško pisarno v Celju, Glavni trg šte. 9.

nice na našem ozemlju. Vzrok uboja še ni jasen.

Sv. Jernej pri Ločah. Dne 24. junija je 28 otrok prejelo prvo sveto obhajilo. Po sv. maši so dobili v župnišču zajutrek. Par ubogih je tudi dobilo novo obleko za ta dan. — Posestniku Janezu Jevšenak v Zgornjih Lažah, si je nedavno edina hči, desna roka že priletnih starišev, zlomila nogo. Ob bergljah sedaj hodi po hiši. Da je nesreča popolna, je kmalu nato pa še ženo in mater zadela možganska kap. Že tri tedne visi med življenjem in smrtjo. — Pri neki drugi hiši je nekdo zvečer v mraku v zlobni nameri ustrelil skozi okno. Strel je šel tik mimo bicikla, ki je bil v hiši pri steni. Ranjen ni bil k sreči nihče.

Frankolovo. Mrtvoud je zadel v nedeljo dne 25. junija gospodarja Peclnove kmetije Andr. Pecla v 74. letu starosti, ko je šel od službe božje. Bil je mož mirnega značaja, prava slovenska korenina ter vzgledno krščanski. Ko se je v naši župniji pred 37 leti ustanovila Marijina kongregacije, je bil med prvimi člani, kateri so stopili pod prapor Brezmadežne. Za življenjsko družico si je izbral pošteno dekle iz Grmove rodbine, s katero sta živela v najlepši ljubezni in slogi. Njima je Bog veliko zaupal. Imela sta 14 otrok, izmed katerih še živi 8 sinov in 4 hčerke. Vzgojil jih je v strogo krščanskem duhu. Bil jim je kot svetilnik na obrežju razburkanega morja. Za katoliško stvar se je zavzemal tudi v javnosti. V njegovo hišo so prihajali samo katoliški listi, bil je dolgoletni naročnik »Slovenskega gospodarja«. Bog ga je sicer nenadoma poklical k sebi, a bil je pripravljen za pot v večno domovino. Pokoj njegovi duši, ostalim žalujočim pa naše globoko sožalje!

Sv. Pavel pri Preboldu. V nedeljo dopoldne se je ob veliki udeležbi vršil pogreb blagopokojnega Martina Golavškega iz Šešče št. 50, ki je učakal visoko starost 80 let. Legel je v grob mož blagega značaja in izrednih zmožnosti v svoji stroki. Bil je dolga leta stavbeni mojster, znan po celi Savinjski dolini, deloval je več let tudi kot občinski odbornik in bil dolgoleten naročnik »Slovenskega gospodarja«. Naj v miru počiva!

Sv. Pavel pri Preboldu. Razrešeni so sledeči občinski odborniki: Anton Stenovc, Sv. Lovrenc; Janez Dežnikar, Kapljas; Franc Nidorfer, Šešče; Alojz Huš, Sv. Pavel; Ivan Orožim, Kapljas; Gregor Goropevšek, Sv. Pavel; Anton Pilko, Sv. Lovrenc; Alojz Šlander, Latkova vas; in Jožef Turnšek, Kapljas. Na novo pa so postavljeni v občinski odbor: Fr. Derča, Šešče; Srečko Pečar, Dolenjavas; Alojz Druškovič, Latkovavas; Jožef Kupec, Sv. Lovrenc; Ivan Ocvirk, Latkovavas; Jožef Potočnik, Kapljas; Karl Šribar, Sv. Lovrenc; Anton Golavšek, Sv. Magdalena; Avgust Veber, Dolenjavas; Jakob Žgank, Šešče.

Pameče pri Slovenjgradcu. Z odlokom k. banske uprave je bil te dni imenovan naš novi župan g. Radšel Anton, posestnik. Z radostjo smo pozdravili to vest, saj je naš novi župan značajan mož, marljiv kulturni delavec ter vnet za vse dobro. Dolga leta je bil v občinskem odboru kot desna roka pred krat-

kim umrlega prednika Luke Pogača. Tudi je ustanovitelj tukajšnjega gasilnega društva, kateremu načeljuje že 12. leto in ki pod njegovim vodstvom vrši delo, katero zasluži vse priznanje. Naš list »Slovenski gospodar« je njegov stalni gost. — Preteklo nedeljo so članice naše dekliške Marijine družbe prav dobro vprizorile lepo igro »Prisegam«. — Isto nedeljo je bila na tukajšnji osnovni šoli pod vodstvom gđc. učiteljice Ferenčakove krasno uspela razstava ročnih del. Razstavljenih je bilo mnogo lepih izdelkov naše dece, zopet nov dokaz, kaj zmore požrtvovalno učitelstvo. — Sporočiti še imamo vest, katere bodo veseli predvsem jetični. V Slovenjgradcu, v bivšem prostoru g. Čadeža, sedaj Ivana Rojnika, začne ta mesec ordinirati špecialist za jetiko in notranje bolezni g. dr. Radšel Fran, sin našega novoimenovanega župana. G. dr. Radšel je bil dolgo časa zdravnik v zdravilišču na Golniku ter je svoje znanje še izpopolnil zadnji čas na Dunaju. Želimo mu, da bi se v domačem kraju počutil najboljši ter žel obilo uspeha.

Vojaške zadeve.

Rekrutom in vojaškim obveznikom, kateri hočejo vložiti prošnjo za skrajšanje roka (dijaški rok), za osvoboditev od službe, za odlaganje službe in za razna potrdila vojaške potrebe, priporoča se knjiga »Vojna obveza (prošnje, pritožbe in potrdila)«, katero je izdal komandant mariborskega vojnega okrožja in katera je tiskana v latinici. Knjiga je zelo praktična, ker vsebuje na 140 straneh 70 vzorcev prošenj za vse slučaje. Potrebno je samo, da se v knjigi najde dotični slučaj in prošnja prepiše. Pri vsakem vzorcu je naznačeno, kako se mora prošnja kolkovati in katere dokumente treba priložiti. Knjigi je cena 20 Din. Naročila naj se pošljejo po poštni nakaznici na naslov: Tiskarna sv. Cirila, Maribor, Koroška cesta 5.

»Vojaški novinec«, povest, dobiš brezplačno, ako naročiš knjigo »Moj tovariš«, ki naj spremlja vse slovenske fante, kateri odhajajo kot vojaški novinci od doma. Knjiga »Moj tovariš« bo fantom pravi angel varih na poti. Vsakdo, ki hoče, da bodo ostali fantje, kakor so od doma šli, naj oskrbi za spomin na vojaško vežbo to knjigo! — Cena knjigi je 16 Din in z zlato obrezo 20 Din. Naročila prejema: Tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

„Slov. Gospodar“ stane:

celoletno 32 Din,
polletno 16 Din,
četrtletno 9 Din.

Prodaja pohištva, perila, odeje, 6 pernic, petek in soboto v Mariboru, Židovska ulica 8, Zidanšek. 765

Orehovo in mehko pohištvo, otoman, divan, stroj za čevljarje, omaro, otročje vozičke, obleke, čevlje po najnižji ceni pri Samuh, Maribor, Mlinska ulica 1. 764

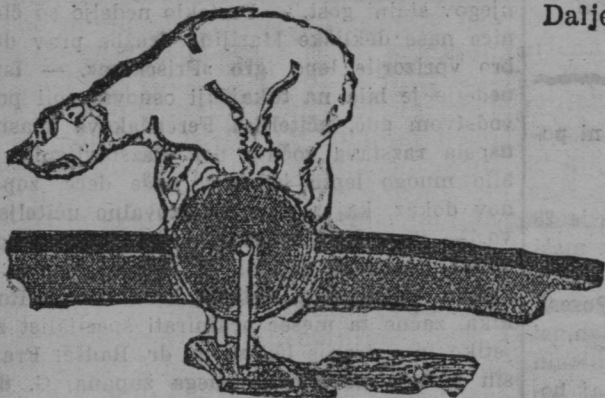
Pridna kuharica in gospodinja se išče za župnišče. Naslov v upravi lista. 763

Nakupovalce za sadje strokovnjake iščem večjo množino, kjer se nahaja dobra letina sadja, pod dobrimi pogoji. Ponudbe samo pisane, pošljite točno na: Veletrgovino sadja Ivan Göttlich, Maribor, Koroška cesta 126 =128a. 762

Za našo deco.

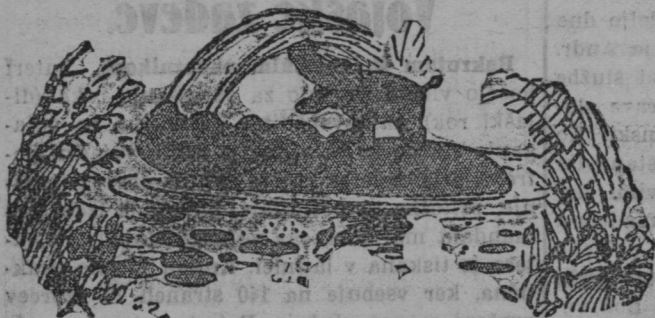
Lov na medvede.

Dalje.

Medved mora med ljudi,
čeprav za to mu dosti ni.
Kolo v cirkusu vrti,
drugače batine dobi.

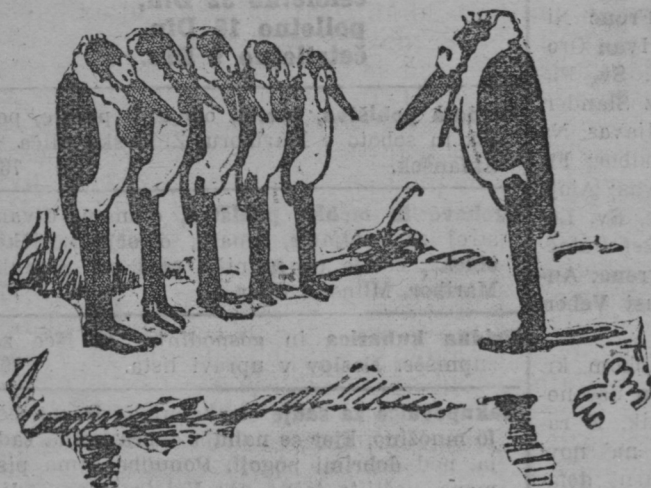
Lov na opice.

Miha nove želje ima,
že spet ga Afrika zanima.
Povodni konji tam žive
in Miha rad jih gledat gre.

Tam opic tudi dosti je
in Miha jih loviti ve.

Samo pingvine nemo gleda,
ker njihov molk mu le preseda.

Ob gozdu Miha tu sedi
ter motri, kaj se tod godi.

Na veji opica se ziblje,
pa v sebi zlobno zdaj ugiblje,
ali Mihi naj na ramo skoči,
ali naj mu kaj na glavo počī.
Le pazite, kak' ona misli,
da vidimo, kaj si izmisli.

Kokosov oreh ona strže,
pa Mihi ga na glavo vrže.
On vidi več zvezd, ko ponoči,
že misli, da mu glava počī.
Ne ve, kaj bi od hude jeze
in maščevanje si priseže.

Dalje sledi.

Odkod kava?

O »odkritju« kave poroča vzhodna listina, da je našel muslimanski menih Hadji Omar, ki je bil izgnan iz svojega samostana v bližini Mekke v Arabiji in je bežal v bližnje gore, grm, kojega pražene jagode, zmlete in pomešane z vodo, so ga obdržale pri življenju. Menih bi bil sicer vsled pomanjkanja živeža umrl v divjini. Hadji Omar, nad katerim so obupali radi njegovega pohujšljivega življenja lastni sorodniki, je bil v vseh časteh zopet sprejet v prejšnjo službo. V njegovi rešitvi so videli znamenje božjega varstva. Trgovsko navdahnjeni guverner Mekke, ki je sam preiskusil duševno poživljenje z uživanjem omenjene pijače, je proglasil v svoji dalekovidnosti vse one pokrajine, v katerih raste čudežno jagodičje, za državno last in je ustvaril na ta način kavin monopol. Izven mej Arabije je postala kava znana še le v 15. stoletju. Hadji Omar se je veselil do svoje smrti svetniškega slovesa.

Velikanski tunel pod Njujorkom.

Silno naraščajoči promet velemest je zadnja leta potisnil v ospredje vprašanje zgradbe podzemeljskih cest. V Berlinu, Parizu, Londonu in Njujorku so hoteli uresničiti vprašanje podzemeljskega prometa razni inženjerji in tehniki, a so se vsi načrti razbili na previsokih izdatkih. Edino Njujork se noče zmeniti glede naprave podzemeljskih cest za finančne težkoče. V Njujorku so začeli kopati velikanski predor, ki bo vodil počez 7 in pol milijonskega mesta. Predor začenja v luki, pelje na Makattan otok in od tam v Long-Island. Pri tem delu bo zaposlenih v prvih treh letih posebno izvežbanih 36.000 delavcev, četrto leto 2500 in peto leto 1500 delavcev.

Širite „Slov. gospodarja“!

Hranilnica Dravske banovine Maribor

Centrala: Maribor

v lastni novi palači na oglu
Gosposke-Slovenske ulice.

Podružnica: Celje

nasproti pošte, prej Južnošta-
jerska hranilnica.

Sprejema vloge na knjižice in tekoči račun proti najugodnejšemu obrestovanju. **Najbolj varna** naložba denarja, ker **jamči za vloge** pri tej hranilnici **Dravska banovina** s celim svojim premoženjem in z vso svojo davčno močjo. Hranilnica izvršuje vse v denarno stroko spadajoče posle točno in kulantno.

MALA OZNANILA

Zastopnike išče posojilnica za obisk privatnih strank za zaključevanje posojil. Ponudbe na: »Kreditna zadruga«, Ljubljana pp. 307. Znamki za odgovor!

Sprejem **vajenca** takoj. Jurij Špurej, čevljar, Hotinja vas 59, Slivnica pri Mariboru. 755

Pridna, šparljiva, zanesljiva in nemškega jezika zmožna kuharica se išče na deželo. — Vpraša se s spričevali pri: Pachta, Zg. Sv. Kungota. 759

Jabolčnika 1 vagon oda poceni A. Usar, Zavrče, pošta Moškanjci. 756

Mizarskega vajenca sprejemem. Franc Kanceler, mizar, Spodnji Hajdin 12, Ptuj. 758

Občni zbor Hranilnice in posojilnice pri Sv. Juriju ob Ščavnici, r. z. z n. z., kateri se vrši v četrtek dne 20. julija 1933, v uradnih prostorih ob 2. uri popoldne. Dnevni red: 1. Čitanje in odobrenje zapisnika o zadnjem občnem zboru. 2. Poročilo načelstva in nadzorsta. 3. Odobrenje računskega zaključka za leto 1932. 4. Volitev načelstva. 5. Volitev nadzorstva. 6. Slučajnosti. — Načelstvo. 760

Poceni posojila, počenshi od 2000 do 500.000 Din, za vse svrhe, stanove in poklice, odplačljivo v malih mesečnih obrokih, dajejo »Stavbne Mobilne Zadruga«, Ljubljana, Mestni trg št. 25/I. — Iščejo poverjenike.

Predtiskarija vzorcev za ročna dela

z najlepšimi vzorci se nahaja v trgovini Kralja Petra trg 4, Maribor.

Za cerkveno ljudsko petje

smo vam pripravili cerkvene pesmarice, ki smo jim določili kar najnižjo ceno:

1. **Cerkvena ljudska pesmarica** samo po Din 3.— (Obsega 100 izbranih pesmi.)
2. **Venec sv. pesmi**, obsega ravno 1000 cerkvenih pesmi, stane broš. Din 10.—, vez. Din 30.—
3. **Prijatelj otroški** (molitve in pesmi z notami za šolsko mladino), broš. Din 2.—, vez. Din 5.50 in Din 7.50.
4. **Jezus, blagoslovi nas!** (Slomškove blagoslovne pesmi z notami), Din 5.—
5. **Kvišku srca** (pesmarica z notami), broš. 12 D, vez. 20 Din.

Poleg teh naročajte tudi vse ostale cerkvene skladbe, novejšje in starejše, pri

TISKARNI SV. CIRILA V MARIBORU.

Imam plemenskega bika na prodaj, marijadvorske pasme, že enkrat premovan. Ferdo Dreier, Selnica ob Muri, št. 11j v Sl. g. 753

OGLASI

v „Slov. gospodarju“
imajo
najboljši uspeh!

Anton Škofič

v Slovenji vasi, župnija Hajdina pri Ptuj, je bil dne 25. junija 1933 ponešen iz svojega ljubkega kmečkega doma v domek blagoslovljene zemlje, kjer bo spal in si odpočival do glasu trobent, ko bodo vsi vstali in trepetaje Sodnika zrl. Ker je imenovan pokojnik bil prava krščanska korenina, zato je vsem sosedom in znancem, posebej pa domačinom po krvi, hudo pri srcu, da je ločitve prišel čas. Vsem pogrebem naj Gospod življenja in smrti poplača ljubeznivo skrb in tudi pri mrtvaškem sprevedu z darovi, ki si jih pač ta ali oni želi za svoje srce. Presveto Jezusovo Srce naj blagoslavlja g. župnika, ki so za slovo ob grobu govorili, in g. župnika Ivana Greifa, ki vsled dela v svoji župnijski cerkvi nikakor ni mogel priti na pogreb svojega strica.

Hajdina, dne 29. 6. 1933.
747.

Zalujoči domači.

V miru počivajte!

Denar naložite najboljšje in najvarnejše pri

Spodnještajerski ljudski posojilnici v Mariboru

Gosposka ulica

r. z. z n. z.

Ulica 10. oktobra

Najugodnejše obresti za vloge in posojila. Stanje hranilnih vlog
nad 62,000.000 dinarjev.

Za varnost hranilnih vlog jamči nad 3.000 članov, večinoma trdnih kmetov in posestnikov, z vsem svojim premoženjem in nepremičnim premoženjem kar znaša v vrednosti več sto milijonov dinarjev.

Denar lahko vlagate po položnici. Pišite po nje!

Prodaj posestvo 2963 a z vsem inventarjem, 9 glav živine. Cena 130.000 Din. Franc Horjak, Lokavec 13, Loka pri Zid. mostu. 749

Malo posestvo v bližini župne cerkve se prodaja. Cena 20.000 Din. Gotovine treba 10.000 Din. Kukovič, Kalobje št. 23, pošta Sv. Jurij ob južni železnici. 750

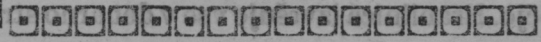
Gdč. družabnico iščem iz dežele, korajžno, verskega značaja, zmožno kavcije 8000 do 10.000 Din, za strojno umetno vezenje. Prednost imajo šivilje. Vstop takoj. Prillična bodočnost. Naslov v upravi lista. 751

Sprejme se mlajši mlinar. Hetzl, mlin, Košaki pri Mariboru. 752

Šivilje

dobite modne liste v prodajalnah Tiskarne sv. Cirila, Koroška cesta 5, Aleksandrova cesta 6 in Kralja Petra trg stev. 4.

Krizi primerne nizke cene

je nastavila vsemu blagu
manufakturna veletrgovina
Franc Dobovičnik, Celje,
Gospoška ulica 15. 715

- Dokazi:**
- Molino . . . . . od 4.80 Din naprej.
  - Belo platno . . . . . od 6.— Din naprej.
  - Tiskovina . . . . . od 7.50 Din naprej.
  - Tiskovina dvojna . . . . . od 12.— Din naprej.
  - Poldeleni . . . . . od 9.— Din naprej.
  - Svila za obleke, vzorčasta od 14.— Din naprej.
  - Creppe de Chine v vseh barvah po 39.— Din.
  - Svileni robci . . . . . od 25.— Din naprej.
  - Žen. nogavice modn. barve od 6.— Din naprej.
  - Hlačevina široka . . . . . od 24.— Din naprej.
  - Moško sukno za obleke od 26.— Din naprej.
  - Platno za rjuhe, madracengradi, žima za madrace. Perje, puh, posteljna pregrinjala, odeje, koutre in sploh vse potrebščine za posteljnino po najnižjih cenah.

Zakaj je ravno pri tvrdki Dobovičnik, Celje, tako poceni?
Ker se zadovolji z najmanjšim zaslužkom.
Ker nima velikih režijskih stroškov.
Ker se trgovina nahaja v lastni hiši in ne plačuje najemnine.
Ker ima lastno tovarno za odeje »Koutre«.
Ker ima lastno tovarno za izdelovanje perila.
Ker ima velik promet in vsled tega vedno sveže blago.
Vsakomur se vljudno priporoča manufakturna veletrgovina

Franc Dobovičnik, Celje

Javna zahvala.

Moj mož je leta 1931 zavaroval svoje življenje pri **Vzajemni zavarovalnici v Ljubljani**. Po komaj dveletnem obstoju zavarovanja je podlegel zavrtni bolezni. **Vzajemna zavarovalnica v Ljubljani** mi je ob njegovi smrti brez nadaljnega izplačala celo zavarovano vsoto **petdesettisoč dinarjev**.

Hvaležna temu našemu domačemu zavodu za njegovo kulantnost mu izrekam s tem javno zahvalo ter **Vzajemno zavarovalnico** vsakemu najtopleje priporočam.

Ključarovci, dne 14. junija 1933. 748
Elizabeta Mariniš, vdova.

Mala oznanila.

V »Malih oznanilih« stane vsaka beseda D 1.20. Najmanjša cena za oglas je 8 D. Manjši zneski se lahko vpošljejo tudi v znakah. — Upravništvo odgovarja na razna vprašanja samo takrat, ako je priložena znakka za 2 Din za odgovor.

Upravništvo.

Praktični čevlji

Damski: ševret, črni ali rujavi Din 88.—, iz fin. boks usnja Din 110.—, 125.—.

Moški: nizki, šiv. Din 78.—, iz boks usnja, trpežni, elegant Din 120.—, 135.—. Delavski iz gov. usnja rujavi, okovani Din 90.—, " " " " črni " " 98.—.

Samo kratek čas, tako nizke cene, ne zamudite ugodne prilike!

Konfekcija JAKOB LAN, Maribor, Glavni trg 2.

Zični vložki
kom. po Din 100.—

Zični vložki iz izvanredne trde žice kom. po Din 150.—
Afrik madrace 3delne Din 250.—
Pri naročilu so prositi natančna notranja mera postelje. 864

„WEKA“ MARIBOR
Aleksandrova cesta 15.

Inserirajte!

Ustanovljena leta 1904.
Točna in solidna postrežba.

Rilne pase

trebušne obveze proti visečim trebuhom, potujočim ledvicam in znižanju želodca. Gumi-jeve nogavice in obveze za krčne žile. Umetne noge in roke, korzete, bergle, podloge za ploske noge, suspensorije in vse aparate proti telesnim poškodbam izdeluje staroznana tvrdka po zelo nizkih cenah.

Fr. Podgoršek-a nasl.
Fran Bela, bandažist, Maribor, Slovenska ul. 7
Pismena naročila se izvršujejo točno ter pošiljajo po povzetju. 479

Ljudska posojilnica v Celju

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

v novi lastni palači na oglu Kralja Petra ceste in Vodnikove ulice

Sprejema hranilne vloge in jih . . . . . obrestnje najboljše. . . . .
Denar je pri njej naložen po . . . . . polnoma varno. . . . .

Za hranilne vloge jamči poleg rezerv in hiš nad 5000 članov-posestnikov z vsem svojim premoženjem! . . . . .